

vsak četrtek in
vsega s poštnino vred ali
v Mariboru s pošiljanjem
na dom za celo leto 32 din.,
med leta 16 din., četrt leta
5 din. Izven Jugoslavije
6 din. Naročnina se posilje
na upravnivo "Slovenski Gospodar" v Ma-
riboru, Koroška cesta 5.
Se dopošilja do od-
sedni. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1:30 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Izredaštvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Roke
pis se ne vratajo. Uprav-
ništvo sprejema naročnine,
inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase
primeren popust. Nezapri-
reklamacije so poštnine
prosle.

Čekovni račun poštnega
urada Ljubljana št. 10.600.
Telefon interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

40. številka.

MARIBOR, dne 2. oktobra 1924.

58. letnik.

Delo za pravi mir.

Kmalu bo minilo pet let, odkar je bil določen pariški mirovni dogovor, ki so ga sestavile takozvane zmagovite države in so ga premagane države hočeš nočeš morale podpisati. Ta mir je kmalu naletel na veliko razočaranje pri zmagovalcih ravno tako kot pri premagancih. Pariski mir se upravičeno imenuje »oboroženi mir«, ker je pustil Evropo v orožju in v vseh nevarnostih in netivih nove vojne. Razočaranje, ki je kmalu nastopilo, je razbilo tudi zavezništvo velesil. Najprej se je umaknila Amerika in ni hotela sodelovati niti v Ligiji ali Zvezi narodov, ki je delo njenega pokojnega predsednika Wilsona, kmalu za njo je pa prišla Anglia in njena politika se je začela često tako ostro obračati proti Franciji, da je svet že s strahom pričakoval od te strani nove, usodepolne spore.

V splošnem velikanska nesreča svetovne vojne na-
rodom vedno bolj odpira oči in ves svet si je že danes na jasnem, da so vojne posledice strahovito udarile zmagovalec kakor premagance. Evropa potrebuje boljše in iskrenejše temelje miru in o tem se je začelo resno razmišljati in delati na letošnjem jesenskem zasedanju Društva narodov. Amerika je že dolgo poprej odločno in temeljito opominjala Evropo, naj vendarle uredi v spravi in sporazumu svoje notranje razmere, ker drugače za njo ni obnove in bodočnosti, od Amerike pa ni pričakovati ne zbljanja, ne sodelovanja in tudi ne prizanesljivosti pri izbirjanju dolgov. Eden od zelo vplivnih ameriških voditeljev in politikov je nedavno dejal, da je vojna za to nastala, ker v mnogih državah niso odločevali narodi, ampak protiljudski oblastniki, ki imajo od vojne tudi svoje velike dobičke. Temu je še dodal, da vojne tako dolgo ne bodo izključene, dokler v vseh državah ne odločuje ljudstvo in ne postavi svojih ljudi na čelo držav. Ravnopod pritiskom ljudske volje se polagajo sedaj pri Društvu narodov temelji pravega miru. Anglia in Francija sta dobili prave ljudske za-
stopnike za državne krmarje in te dve državi stojita da-
nes na čelu pravega mirovnega pokreta.

Med naziranjem teh dveh držah o miru in varnosti je razlika, ki pa ni tako velika, da se ne bi dala izravnati ker je iskrena želja za mir močna in živa na obeh straneh. Obe državi soglašata najprej v tem, da svet ne more priti do miru, dokler tiči v orožju, radi Nemčije, kjer nacionalisti vedno močnejše vpijejo po maščevanju, pa posveča Francija večjo važnost vprašanju varnosti posameznih držav, kot pa Anglia. Prvotno je hotela Francija veliko varnostno jamstveno pogodbo vseh kulturnih držah in v okvirju te splošne varnostne pogodbe delne pogodbe med poedinimi državami pod nad-

zorstvom Društva narodov. Anglija ni polagala važnosti na medsebojne državne pogodbe, ampak je skušala predlagati v zajamčenje miru splošno razočritev in mednarodno razsodišče za vse spore med državami.

Tekom razgovorov sta se pa v poštenem zavzemaju za trajni mir združila obo predloga v posebnem načrtu, kateremu se določa kot namen: zajamčiti svetu trajni mir in varnost narodom, kajih obstoj in zemlja je v nevarnosti; vzpostaviti način in postopanje, ki omogočuje mirno rešitev vseh sporov, ki bi mogli nastati med člani mednarodnega občestva, ter dovoljuje kaznovanje morebitnih mednarodnih zločincov; končno pa uresničiti v smislu narodnoobveznih pravil zmanjšanje oboroževanja.

Načrt razsodništva v svrhu preprečitve vojne pa hoče doseči, da se prepreči vsaka nadaljnja vojna in da bi bila vojna dovoljena samo: 1. kot obramba proti napadu in 2. kot kazenski pohod proti napadalcu. Kdo je napadalec, ugotovi in določi svet Društva narodov soglasno, ako pa takega soglasja ni, bo svet pozval obe državi, ki sta v sporu, da ustavita vse sovražnosti in vse priprave za vojno, dokler se spor končoveljavno ne razsodi. Ako bi se pa država temu pozivu ne pokorila, se jo smatra brez vsega za napadalca in zadene jo primerna kazen, ki ni samo gospodarske in denarne, ampak tudi vojaške narave. Za kaznovanje napadalcev pa najsi gospodarsko ali vojaško — morajo prispevati vsi člani Zveze narodov po določilu in razdelitvi prispevkov in bremem od strani zveznega sveta. Med posameznimi državami se lahko sklenejo posebne pogodbe, ki pa morajo ostati v obsegu in duhu zveznih pravil ter podpirati Društvo narodov in ki izgubijo svoj posmen in svojo veljavnost, ako z Društrom narodov in z njegovimi pravili niso v soglasju.

Vsa ta določila pa imajo svoj pomen in se dajo izvajati seveda le tedaj, če začnejo države enkrat s temeljitim razočevanjem. Za prihodnje leto v juniju je namenjena splošna svetovna razočitvena konferenca in do tega časa bode pač delo za pravi mir napredovalo v toliko, v kolikor bodo zarognili posamezni narodi v svojih državah uveljaviti svojo voljo ter od vladnih mest odstraniti protiljudske in samo za svoje dobičke zavzete politike in oblastnike.

Ciganska vprašanja.

Radič o ciganih.

Dne 21. t. m. je zborovala Radičeva stranka v Rečici pri Karlovcu na Hrvatskem. Kot glavni govornik je nastopil Radič sam, ki je med drugim pobjal tudi ne-

jak ni kazal samo telesnih lastnosti, — videti je bilo, da se ne zanaša toliko na silo svojih mišic, ki so vkljub vsemu zaostajale za strašno levovo močjo, ampak da si bo priboril zmago z nadmočjo svojega duha, z naglostjo svojih kretenj.

Z desnico je držal leva krog vratu, levica pa je po bliskovito zopet in zopet sunila dolg lovski nož levu v srce. Besno je rjovela žival, grabila s strašnimi šakami po zraku in se skušala otresti drznega napadalca.

Le par trenutkov dalje bi naj še bil trajal boj, pa bi bil njegov izid za mladega junaka nesrečen in morebiti tudi za Claytonom.

Pa vse je šlo s tako naglico, da se je žival mrtva zgrudila na tla, še preden se je otresa svoje zmede.

In tedaj je neznanec zmagovalec stopil levu za vrat, dvignil lepo mlado glavo in zagnal v strmečo džunglo zmagoviti, izzivalni bojni krik Kršakovega rodu, ki je trenutek poprej tako zelo preplašil Claytonom.

Srme je zrl Clayton na svojega rešitelja.

Pred njim je stal mlad človek, v ozki usnjati lovski obleki, ki je pa puščala roke in prsi gole in razkazovala dovršeno, krepko razvite ude in silne, jeklene mišice. Krog vratu mu je visel na zlati verižici navesek, na katerem so se bleščali diamanti neprecenljive vrednosti.

Vtaknil si je nož za pas, ter pobral lok in tulj, ki ju je vrgel v stran, preden je napadel leva.

Clayton ga je nagovoril angleški, misleč, da je kak samoten lovec, ki se je iz kakšnegakoli vzroka naselil v divjem pragozdu, ter se mu je v izbranih besedah zahvalil za rešitev. Obenem mu je laskavo častital na njegovi silni moči in izurjenosti.

Pa neznanec je le srepo gledal vanj in lahno sko-
mignil z rameni, kar je morebiti pomenilo, da takle

strpnost ljudi z ozirom na delovanje sedanje vlade. — Ljudje bi radi v nestrljivosti, da bi se koj črez noč vse preokrenilo v državi in Radič je rabil kot odgovor na ljudsko nestrpnost tole primera: Kako ste vi seljaki v Rečici v gospodarstvu strpljivi ter pametni. Niste kakor cigan, ki zvečer njivo zorje, zjutraj pa jo že pride vprašati: Kje je kruh?

Kaj in kaki so cigani?

Cigani so potepuški narod, ki se je iz Azije razkobil po celem svetu. Cigan nima nikjer stalnega bivališča, ampak je danes tu, jutri tam. Z delom se še gojovo ni pretegnil niti eden cigan. Če bo malo prijet za delo, že hoče imeti takoj mastno plačilo. Poleg nestalnosti in lenobe se še odlikujejo cigani posebno po vsestranski nepoštenosti. Cigan je pa tudi krvolochen. — Hrvati in Srbi pravijo, ako se ciganu posreči, da se plazili do oblasti, je zmožen, da da obesiti svojega lastnega očeta na šredi mestnega trga.

Vladni cigani v Jugoslaviji.

Naša Jugoslavija je precej udarjena s šibo ciganske nadloge. Koj po preobratu so se pri nas pociganili nekateri Srbi, Hrvati in Slovenci ter se priplazili do vrhovne državne oblasti. Ti pociganjeni vladni cigani so dobro znani vsakemu kmetu in ti so: Pašič, Pribičevič in dr. Žerjav. Ta družba ni orala, ni delala in gospodarila, ampak samo vedno gledala v državne blagajne in vpraševala: Kje je kruh — a ne za druge — za podložne, ampak za njihov lastni — pociganjeni žep. Pašič Pribičevič-Žerjavova družba ni jemala državnega kruha po volji naroda, ampak so se obnašali pri tem poslu kot pravi cigani, ki tudi ne znajo ločiti med svojo in tujo lastnino.

Nepoštenost teh vladnih ciganov je narastla v milijone in milijone. Sedanja vlada si je stavila kot eno prvič nalog, da spravi pred sodišče radi ciganskega gospodarstva z državnim denarjem in to Pašičevega sinka Radeta in Pašičeve ljubčke, bivše ministre: dr. Velizarja Jankoviča, dr. Lazarja Markoviča in Kojiča.

Ti vladni cigani niso samo lenuharili in se premikali iz enega ministrskega stolčka na druzega ter se ukvarjali z nepoštenostjo na milijonsko škodo državne blagajne, ampak so bili tudi kot res pravi cigani, kadar se prizlazijo do oblasti: nasilni in krvoljeni.

Kaj sta uganjala Pribičevič in Žerjav s pomočjo orjunskega band, je kmetski javnosti znano več kot dovolj. Pašič sam je na javnih shodih grozil s krvo-prelitjem in kar je Pašič zagrozil, to sta Pribičevič in Žerjav izvršila. Pod cigansko, Pašič-Pribičevičeve vladu je bilo res tako, kakor označuje to za celo Jugoslavijo prežalostno petletno dobo Radič, ko pravi: V teh

napad na leva ni kaka posebna reč zanj, — morebiti pa tudi, da ne razume njegovega govorjenja.

In nato je neznanec junak molče spet segel po nož in si odrezal lep kos mesa iz levove hrbenice. Počenil je, zasadil svoje krepke bele zobe v meso in namignil Claytonu, naj si tudi sam postreže.

Clayton je v nemem začudenju gledal, s kako slastjo je njegov rešitelj použival velike grižljaje, — posnet mal pa ga ni.

V glavo mu je šinila misel, da je neznanec morebiti tisti Trzan, ki so njegov listek brali na vratih obrežne koče.

Kako da torej ne govoriti angleški —? Saj je bil listek pisan v angleškem jeziku!

Spet ga je nagovoril. Topot mu je neznanec menjala dal tudi odgovor. Vsaj tako je sodil Clayton, ko je čul nerazumljive glasove, ki so bili pa bolj podobni opičjemu žlobudranju in renčanju divjih živali ko človeški govorici.

Ne! Ta človek ni bil Trzan. Niti besedice ni znal angleški.

V tem se je neznanec nasilit. Vstal je, vtaknil nož za pas, pobral orožje, pokazal nekam v gozd, v čisto drugo smer, kot si jo je izbral Clayton, se obrnil in stopej naprej.

Ves začuden se je Clayton obotavljal. Prepričan je bil, da ga hoče »divji mož« — ta je sodil, da je njegov rešitelj — peljati še globlje v pragozd.

Pa »divji mož« se je obrnil, prikel obotavljajočega se Angleža za vrat in ga brez vsakršnih vlijudnih po-klonov tiral in tiščal pred seboj po poti, dokler nii Clayton razumel, da ne pomaga nobeno obotavljanje in ustavljanje.

Tedaj ga je »divji mož« izpustil.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

26

Onemogel strah je objel Clayton. Udje so mu od povedali pokorščino, roka mu je omahnila mesto da bi vrgla sulico, noge se ni genila v beg.

Nekaj je zašumelo nad njim v drevju —.

Nov sovražnik, ki ga je napadel od zgoraj, je po misil. Pa ni mogel dvigniti oči, kakor prikovan je strelmel v dvoje zelenkastih obročev, ki sta žarela iz mračka, — levove oči —.

Pank — je tedaj nekaj zapelo nekje nad njim kot bi se bila vrv odtrgala in v istem hipu je zagledal Clayton puščico v rumenem levovem kožuhu.

Rjoveč od bolečine in jeze je planil lev, pa Clayton je, sam ni vedel kako in kedaj, skočil v stran. Ko se je obrnil nazaj k levu, je zagledal prizor, ki mu je vso kri pognal v lica.

V hipu ko se je lev obrnil, da bi nanovo napadel, je šinil z drevesa nad njim orjak in se spustil naravnost levu na hrbet.

Silne roke, kipeče jeklenih mišic, so po bliskovo objele leva krog vratu in dvignile mogočno telo na zadnje noge, prav kakor bi mestni gospodič dvignil majhnega psička od tal.

Prizor, ki ga je tedaj zrl Clayton v mračnih globinah afriške džungle, se mu je z neizbrisno silo vtisnil v spomin za vse življenje.

Neznanec bitje tam pred njim je bila posebljena orjaška moč in utelešena moška lepota. Toda mladi or-

letih je bil pri nas kundak (puškino kopito) — Bog, puška pa — majka božja.

O čem kriči cigan brez oblasti?

Ko je pa dosegla nepoštenost, lenoba in nasilje Pašič-Pribičevičeve in Žerjavove družbe vrhunc in so morali ti vladni cigani na najvišje povelje — vladnih inest, so se takoj zagnali z vso silo v sedanjo vladu. Poprej kot vladarji so jemali kruh iz državnih blagajn zase, sedaj brez oblasti pa kričijo po svojem časopisu: Glejte ljudje, dva meseca že vladata Davidovič in Korošec in kje je ta, od obeh obljubljeni kruh?

Na ta ciganski krik Pašičevega, Pribičevičevega in Žerjavovega časopisa je odgovoril Radič s to le primera: Vi Rečičani niste kot cigani, ki drugi dan po oranju kričijo in vprašujejo: kje je kruh? Vi najprej orjete, potem sejete, okopavate ter plejeti in ako Bog da, žanjete, vozite žito na dom, mlatite, ga spravite v žitnice, ga nesete v mlin, potem moko omesite in na to še le spečete kruh. Lahko se pa tudi zgodi, da kljub oranju, setvi, okopavanju itd, tisto leto do žetve niti ne pride, a vi boste tudi drugo leto ponovno orali ter sejali in obdelovali polje.

Radičevi zborovalci so dobro razumeli to primera z ozirom na težavno stališče, katerega ima sedanja Davidovič-Koroščeva vlada.

Ta vlada je komaj nekoliko preorala petletno ledino brezdelnosti prejšnjih vlad, nepoštenosti ter nasilja. V kratkem času dveh mesecev so sedajni ministri wsejali nekaj zrn, ki pa obeta obilen sad in to pred vsem za one, ki so najnajnejše pomoči potrebnih.

Nova vlada je že rešila najbolj pereče vprašanje, katerega so skrbno izogibale vse prejšnje vlade in to je invalidsko vprašanje. Invalidni zakon je že izdelan ter pripravljen, da ga odobri skupščina. In ta zakon bo dal kruha invalidom, vojnim vdovam ter sirotam.

Koliko se nadalje trudi g. notranji minister Petrovč, da bi vzpostavil enkrat javno varnost, red ter mir v notranosti države. Ako so skoro pet let divjale ter razsajale Pribičevič-Žerjavove bande tako, da si že skoro nobeden miren državljan ni bil svest življenja, je sedaj presneto težko kar v dveh mesecih te pretepače in batinaše pomiriti in napraviti red.

Koliko zmede je napravil zloglasni Pribičevič kot prosvetni minister. V šolah je s posebnimi naredbami prepovedal Marijine kongregacije, Orla in hotel z vso silo naše šolstvo podvijati s sokolstvom. Koliko dela ter truda stane sedanjega prosvetnega ministra dr. Korošca, da spravi šolstvo v Sloveniji na ono stopnjo, kjer je bilo koj po preobratu. Da dr. Koroščovo delo ni lahko, si lahko predstavlja vsak kmet, ki pozna naše učiteljstvo po deželi, ki je žalibog z malimi izjemami: brezversko, sokolaško in orjunsко ter še vedno upa, da se bo po ciganski navadi priplazil do oblasti njihov bog — dr. Žerjav.

Kakor orjeta ledino petletne lenobe in ministrske nepoštenosti gospoda notranji in prosvetni minister, imajo isti trudapolni opravek g. minister za poljedelstvo, prometni minister in minister za agrarno reformo. Hvala Bogu, da so ministri Davidovič-Koroščeve vlade ledino prejšnjih vlad toliko preorali in obsegali, da bo našla narodna skupščina, ki bo sklicana te dni, obilo pripravljenega materijala, ki se tiče najnajnejših potreb v državi in med narodom. Ko bo skupščina sprejela od

Počasi sta potovala, temni, neprodirni plašč pragozdove noči se je zgrnil nad njima, suhe veje so pokale pod njunimi koraki in njihov hreš se je pomemšaval s skrivnostnim in grozčim šuštenjem džungle in strahotnimi klici divjih živali, ki so se po noči zbudile k življenju in iskale plena.

Plaho in boječe se je oziral Clayton zdaj na levo zdaj na desno, vsak hip je mislil, da bo divja zver planila manj, hitreje je stopil za neznanim divjim človekom, ki je mirno in brez vsakršnega strahu šel svojo pot.

Tedaj udari na njuno uho strel. Slabotem je bil, od daleč je prihajal, od obali sem —.

Nehote sta se ustavila in poslušala.

Pa strel se ni ponovil, nobenega glasu ni bilo slišati, te džungla je šuštelia in panter je zamoklo zavijal * daljavi.

Kaj se je zgodilo —?

V koči na obali sta sedeli Ine in njena služabnica Barba ter čakali. Tema je lezla skoz okno, strah ju je bilo samote, tesno sta se oklepali druga druge.

Barba je vzdihovala in tarnala ter obžalovala dan, ko je zapustila svojo lepo domovino tam daleč za morem, Ine pa je molčala.

Pa mirna ni bila. Srce se ji je trgalo, hude slutnje so jo obhajale.

Ni se bala toliko zase ko za očeta in za njegovega tovariša ter za mladega Claytona, ki ju je šel iskat v brezmejne globine džungle.

Ali ju je našel —? Kako se jim godi v temni noči sredi pragozda —? Neznano vpitje in kričanje, lajanje in rjojenje in renčanje se je čulo prav sem v kočo. Ali niso že zdavnaj rop krvolčnih živali —?

Pravo

Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je nepresežno v pralnem uspehu in izdatnosti.
Pranje s Schicht-ovim milom je zabava!

vlade pripravljene zakone in proračun, potem se bodo pokazali tudi za vsakega pripristega človeka vidni — blagodejni znaki gospodarstva ter vladanja nove vlade.

Radič je rekel, da Hrvati niso cigani in o Slovencih tudi moramo reči, da niso. Res smo imeli med Hrvati in Slovenci na najvišjih mestih do predkratkem cigane kot Pribičeviča in Žerjava. Ta družba je sedaj odstranjena in vsak posten Slovenec mora gledati ter skrbeti, dā se ti v kot potisnjeni cigani nikdar več ne priplazijo do vladne oblasti. Nobeden slovenski kmet se pa tudi ne bo zmenil za krik in vik teh odžaganih ciganov, ki so pet let lenuharili, polnili žepe sami sebi, narod pa tlačili in uganjali ž njim vsa mogoča nasilja, a sedaj pa zahtevajo po svojih glasilih, ko je začela nova vlada komaj orati ledino, po svoji ciganski navadi: Kje je kruh? Vsak pošten Slovenec ve, da ni cigan, torej ne bo tudi poslušal krika ciganov, kot so: »Jutro«, »Narod«, »Domovina« in »Tabor«. Cigan le naj kriči, ker delati noč, krasti in nasilja uganjati pa ne more več, ker nima oblasti v rokah. Tak je torej naš odgovor na ciganska vprašanja ciganske Pašič-Pribičevic Žerjavove družbe.

Resolucija sprejeta na anketi vinogradnikov in vinskih trgovcev v Beogradu.

Anketa zastopnikov vinogradnikov in vinskih trgovcev prosi vlado:

1. Da podvzame vse, da se ob prilikih pogajanj z Avstrijo doseže sporazum za čim večji izvoz vina brez ozira na odstotek alkohola.

2. Da posveti resno pozornost izvozu naših vin tudi pri pogajanjih z drugimi državami.

3. Da poskrbi za pravično zaščito vinskih trgovcev in vinogradnikov s tem, da se na pogajanja redno pozoveta po dva eksperta.

4. Da se znatno zmanjšajo železniške tarife, ker so one glavna ovira živahnih vinskih trgovini v državi sami in za izvoz v inozemstvo.

Anketa soglaša s predlogi g. načelnika Rankoviča o rešitvi vinske krize in prosi vlado, da temu predlogu vsestransko pomaga in ga realizira.

5. Da se čimprej predloži enoten in enostaven vinski zakon, ki določa stroge odredbe proti ponarejanju in zlorabi vina.

In čuj —!

Ali se ni nekaj težkega plazilo ob stenah —?

Da —! Sedaj je čisto dobro čula, kako so stopale mogočne šake krog koče —.

Za nekaj trenutkov je bilo vse tiho. Nato pa je spet razločno čula, kako je velika žival vohala pri vratih, komaj par korakov od nje.

Vsa se je stresla, tesneje se je oklenila služabnice.

»Tiho, Barba, tiho!« je šepnila. Mislila je, da je Barbino vzdihanje in tarnanje privabilo žival.

Rahlo praskanje se je čulo pri vratih. Žival je iskala vhoda. Koj na to pa je prenehalo praskanje in iznova so lezle težke stopinje ob stenah. Obstale so pod oknom.

Ine je pogledala in srce ji je zastalo.

»O Bog!« je šepnila. V okvirju malega, z leseni mi križi zamreženega okna se je prikazala mogočna okrogla glava levinje.

Rahli zvezdni svit jo je obseval in njene zelenkaste oči so se pohlepno in krvi željno bleščale.

»Poglej, Barba!« je šepetal. »Za božjo voljo, kaj naj počneva? Poglej! Brž! Tam pri oknu!«

Barba je obrnila svoje velike plašne oči k oknu in prav tedaj je levinja polglasno in jezno zarenčala.

To je bilo preveč za Barbine uboge žive.

»O vsi dobri duhovi!« je kriknila in njeno obilno telo je kakor mrtvo zdrknilo na tla.

Celo večnost se je zdelo Ini da je slonela ogromna žival na oknu in gledala v kočo. Nazadnje je pograbila s svojimi silnimi šakami za križe in jih stresla.

Dekletu je zastala sapa, vsak trenutek je mislila da se bo mreža vdala — in žival bo planila v sobo.

Pa mreža se ni vdala, glava je izginila in spet so hodile težke stopinje krog koče in praskanje in vo-

6. Da prometno ministrstvo daje na razpolago vinski izvoznikom specjalne vinske cisterne, ki naj se nabavijo iz Nemčije na račun reparacij za normalnotirne kar kon tudi za ozkotirne železnice.

7. Da se v bodoče osigura v trgovskih pogodbah s povoljnimi tranzitnimi tarifami prevoz vina preko ozemlja tujih držav.

8. Da se v Pragi in Krakovu zgradita na državne stroške vzorni kleti radi reklame in boljše prodaje naših vin.

9. Da se pospešuje, kjer so ugodni pogoji, gojitev ranih in poznih vrst namiznega grozja in da se osigura nujen in odgovarajoč prevoz takega grozja.

10. Da se odpravi trošarina in ostali državni ter občinski davki na vino, ali se naj vsaj skrčijo na minimum.

11. Da Narodna banka za časa sezone daje kredit solventnim osebam za trgovino z grozjem in vinom, kakor se krediti dajejo tudi trgovcem s slivami in drugim trgovcem.

12. Da država posebno in najenergičnejše pomaga pri snovanju zadružnih kleti.

13. Da se nujno odobi minimalna tarifa za prevoz praznih vinskih sodov.

14. Da se trgovci osvobodijo davka na poslovni promet za vina, ki jih izvajajo v inozemstvo.

Preiskušana zdravila

največkrat aspirinove tablete "Bayer"

se mnogokrat ponarejejo. Da se obvaruje pred ponarejenimi izdelki, zahtevate vedno le originalni zavoj "Bayer" (ploščati kartoni s 6 ali 20 tabletami) e modro-belo-rdeča varstveno znamko.

Odklanjajte vse druge zavoje.

hanje pri vratih se je ponovilo, topot močneje in nagleje. In nato so se vrata stresla pod pritiskom silne levje moči.

Če bi bila Ine Porter vedela, kako močno in trdno so narejena vrata, manj bi se bila bala, da bo kedaj pridrla levinja skozi ta vhod.

Ko je John Clayton tesal in sestavljal vrata ter jih obijal s težkimi počesnimi bruni, tedaj si pač ni mislil, da bodo dvajset let pozneje branila slabotno dekle pred kremlji in zobmi strašnega kralja vseh živali —.

Cele četrte ure je vohala in pihala žival pri vratih in jih stresala ter od časa do časa divje zarenčala od jezev in nepotrežljivosti.

Končno se je naveličala brezuspešnega truda in Ine je čula, da se vrača k oknu. Postala je za hip pod njim, nato pa se je z vso silo svojega mogočnega telesa zagnala v mrežo.

Lesene veje so zahreščale pod silnim pritiskom, toda vzdržale so ga in težko telo je zdrknilo na tla.

Pa zopet in iznova je levinja ponovila svoj poskus in končno je prestrašeno dekle videlo, da se je del mreže vdal.

V hipu je porinila žival prednje noge v odprtino in za njimi svojo veliko okroglo glavo. Počasi so razrvivala mogočna pleča lesene križe in vedno globlje se je tiščalo gibčno telo skozi okno.

Kakor v sanjah je stala Ine in z rokami na srcu strmela v režeči se obraz.

Ob njenih nogah je ležala polnezavestna Barba. Če jo spet spravi na noge — z združenimi močmi, tako je mislila, bota morebiti porinili nazaj strašno vložniko.

(Dalje prihodnjih).

Politični ogled.

Država SHS.

Zadnjo nedeljo sta bila v Beogradu dva važna politična shoda. Zborovali so neodvisni radikali, somišljeniki pokojnega Stojana Protiča, in pa zemljoradniki. Prvi so ostro obsodili korupcijo, ki so jo nepošteni voditelji zanesli v nekdaj slavno in priznano voditeljico srbskega ljudstva — radikalno stranko, izjavili so se za trajen in pošten sporazum s Hrvati in Slovenci ter so končno naglašali, da je treba delati za združenje vseh Jugoslovanov v skupni, spoznatum vrejeni državi. Zemljoradniki so naglašali svojo pripadnost k kmečki zeleni internacionali, obojali so prejšnjo Pašič-Pribičevičevo vlado, sedanji vladi pa izrekali zaupanje in zagotavljal podporo.

Kralj se je vrnil v Beograd, sprejel je vladnega predsednika Davidovića, potem notranjega ministra Petrovića, ki je poročal o svojem sestanku z Radičem in hrvatskimi poslanci v Zagrebu, in tako se kljub lažem in grožnjem opozicije pričakuje že te dni vstop štirih hrvatskih poslancev v vlado.

V Zagrebu je v nedeljo zboroval glavni, odbor Radičeve stranke, ki je sestavil obširno spomenico o kljubovalnosti in upiranju raznih upravnih činiteljev na Hrvatskem, pristašev Pašiča in Pribičeviča napram dobrim in nujnim naredbam sedanja vlade. To spomenico je eden od hrvatskih poslancev takoj po seji odnesel v Beograd in bo gozovo služila kot najboljši dokaz nepoštenega in državi skrajno škodljivega postopanja Pašič-Pribičevičeve družbe. Po prej je tudi sam notranji minister ugotovil v Zagrebu, kako so iz hujskajočih namenov proti Hrvatom pristaši prejšnje vlade iz upravnih in oficijskih krogov pošiljali napačna in skrajno lažniva poročila svojim listom v Beograd in pa tudi na dvor.

Med radikali so vedno večji spori. Ko je pred nekaj dnevi okrožni strankin odbor zboroval v Šabcu, je eden od bivših ministrov predlagal, naj se iz stranke izključi poslanec Ranković vsed nepokornosti naprom vodstvu stranke. Večina zborovalcev je ta predlog ogorčeno odbila, češ, naj gredo iz stranke rajši korupcionisti s Pašičem vred, kot pa poslanec, ki ima pogum in poštenje, da korpucijo obsoja in razkriva.

Bulgarija.

Bulgarsko notranje ministrstvo je opozorilo našo vlado, da so makedonski komiti odredili nekim svojim članom, naj gredo v našo državo in ubijajo nekatere važnejše politike v maščevanje smrti komitskega voditelja Todorova Aleksandrova. Bulgarska vlada hoče s tem opozorilom dokazati, da nima nobenih zvez z makedonsko komitsko organizacijo. Na naši strani je dovolj vzroka za sum, da sporočilo in zatrilo sedanje bolgarske vlade ni iskreno, zlasti ko se vidi, kako makedonski komiti, ki jih vodi Aleksandrov naslednik general Protopetrov, še vedno pomagajo bulgarski vladi preganjati in ubijati zemljoradniške in delavske opozicionalce.

Pred dobrim tednom so se že razširile vesti, da je bil poskušen atentat na bolgarskega carja Borisa. To je bolgarska vlada nekaj časa zavračala, potem je pa le prepustila iz Sofije vesti, da je bil atentat res poskušen, da se carju k sreči ni ničesar zgodilo in da je napadalec zaprt. Atentat se je sprva prikrival, da ne bi trpela od vladnih krogov toliko naglašena priljubljenost carja med narodom, pozneje se je pa stvar le pustila v javnost, da lahko služi vladni kot nekak dokaz nasprotstva med njim in med makedonskimi revolucionarji.

Nemiri v Rumuniji.

Rumunsko ljudstvo razven bogatinov in vladnih pristašev je silno nezadovoljno z upravo, najhujše se pa godi prebivalcem Besarabije, ki so pod pravo strahovlado vojaštva in oboroženih vladnih pristašev. Zadnji čas so izbruhnili kmetski upori, ki še niso zadušeni, četudi je že na obeh straneh več sto mrtvih in se vzdržuje po lahko dostopnih krajinah najnasilnejša vojaška oblast s prekira sodom in z drugimi čisto vojaškimi nasilnimi ukrepi. Vlada pripisuje vse nemire ruski agitaciji in noče pripomati, da goni njena slaba uprava ljudstvo v obup.

Težave Društva narodov.

Ko je Društvo narodov osvojilo soglasni predlog med nasprotnim angleškim naziranjem o razrožitvi in med francoskim naziranjem o varnosti in jamstvu, se je od raznih strani začel ogrožati svetovni mir. Društvo narodov si še ni na jasnem, kdo se more pravzaprav smatrati za nasprotnika. Našo mejo n. pr. ogrožajo makedonski in albanski komiti in naš zastopnik je Društvo narodov opravičeno stavljal zahtev, naj se med nasprotnike vstrejejo tudi komiti in naj se preišče, katera država jih podpira. Če se za nasprotnike označujejo samo države, potem ogrožanje od strani komitov ne bo prenehalo in vlade se bodo izgovarjale, da z njimi nimajo nobenih zvez. Velike skrbi dela Društva narodov tudi državljanska vojna na Kitajskem. Vodja protivljudnih ustašev Čong-Čo-Lin uživa razne podpore od strani Japoncev in kitajska vlada lahko vsak čas zatoži japonsko državo kot svojega nasprotnika. Japontci dovoljujejo ustaškemu generalu prevoz čet po svojem ozemlju, podpirajo ga z vojnim materialom, a doslej v določilih za varstvo miru in za mednarodno razsodisčišči še ni natančno določeno, ali se da tako postopanje smatrati za nasprotniško, ali ne. Japonska vlada je po svojem zastopniku že zahtevala pri Društvu narodov nekaj sprememb pravil v svojo korist in za slučaj obtožbe od kitajske strani.

Zavezniški dolgovali.

Odnosaji med zavezniški so v veliki napetosti radi medsebojnih dolgov in radi dolgov Ameriki. Ko se je s strokovnjaškim predlogom ali Dawesovim načrtom dolo-

čila nemška vojna odškodnina, se je oglašila takoj francoska in italijanska javnost, naj se tudi Franciji in Italiji znižajo dolgovali in razne druge obveznosti, če se že Nemčija, njenemu upniku, izkazuje tolika prizanesljivost. Anglija je svoje dolgovali z Ameriko samostojno uravnala in sedaj ravno tako kot Amerika tirja svoje dolžnike. Italija in Francija pa smatraje za nepravilno, da Amerika iztiruje vse svoje vojne žrtve v denarju in materijalu, dočim se drugim državam ne povrnejo velike človeške žrtve. V Parizu in Rimu stojijo na stališču, da je v vojni vsak dajal, kar je imel in da naj Amerika od svojih bivših zavezniških samo nekaj od tega tirja, kar oni od svojih upnikov dobijo, ali pa, kar bi bilo še poštenje, naj izpregleda dolgovali, ker je vojna bila vendar skupna stvar in je vsak po možnosti k njej prispeval ali žrtvoval. Od Italije zahteva Anglija vrnitev dolgov s petodostotnimi obrestmi, Amerika se pa še ni izjavila. Italijanski listi zahtevajo odpis dolgov in izražajo skrb, da bo v nasprotnem slučaju vprašanje dolgov še posledica velikih nesoglasij med nekdanjimi zavezniški.

Naša zborovanja.

V Crenšovcih v Prekmurju je bil v nedeljo, dne 28. septembra, velik tabor Slovenske kmetske zveze, odnosno Slovenske ljudske stranke. Tabor je bil predvsem namejen dolnjelendavskemu okraju, prišlo pa je tudi veliko mož iz murskosobotskega okraja. Zboru, ki se je vrnil na razsežnem prostoru pri cerkvi, je prisostvovalo gotovo nad 2000 ljudi. Otvoril in vodil je zborovanje nar. poslanec Klemenc. Poročilo o političnem položaju je podal poslanec dr. Josip Hohne. Profesor dr. Sušnik iz Murske Sobote je govoril o šolstvu, tajnik SLS Marko Krajnc pa o gospodarskih zadevah. Končno je poslanec Klekl obširno tolmačil številne rezolucije, ki imajo za predmet pritožbe, želje in zahteve prekmurskega ljudstva na političnem, šolskem, gospodarskem in prometnem polju. V posebni rezoluciji se razpravlja o proizvajaju agrarne reforme ter se grajajo dosedaj storjene napake. Poslanec SLS in njihovemu voditelju dr. Korošcu je zbor soglasno in z navdušenjem izrazil zaupanje in zahvalo. Poslanec Klekl je v precejšnjem številu zbranim državljanom madžarske narodnosti v njihovem jeziku razložil vsebino govorov in sklenjenih rezolucij. Zbor je s svojim veličastnim potekom na vse napravil najboljši utis. — Popoldne je bil v Žižkih orlovskej sestank, kojega so se poleg mladine v velikem številu tudi udeležili starši. Sestanek je vodil dr. Sušnik. Poslanec dr. Hohne je mladini govoril podučne in vzpodbudne besede. Poleg deklamacije je bilo na dnevnem redu tudi petje in tamburanje.

Pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. se vrši v nedeljo, dne 12. oktobra, po ranem sv. opravilu v stari šoli shod SLS. Govorita gg. narodni poslanec Bedjanič in tajnik Marko Krajnc.

Prireditve.

PRIHODNJO NEDELJO, DNE 5. OKTOBRA 1924, VSI K SLOVENSKI BLAGOSLOVITVI IN OTVORITVI »ORLOVSKEGA DOMA« V ŠT. ILJU V SLOV. GOR.,

s pričetkom popoldne ob treh s sledečim sporedom:

ob pol 2. uri: sprejem gostov na kolodvoru,

ob 2. uri: večernice,

ob 3. uri: slovenska blagoslovitev Orlovskega doma in slavnostni govor, nato telovadni nastop: proste, vadateljske in skupinske vaje, vaje s palicami, venčki in vejicami; simbolične vaje, lahka atletika in orodna telovadba. — Nato prosta zabava.

Med prireditvijo in prosto zabavo igra godba Katoliške Omladine.

Vstopnina: sedeži 5 din., stojšča 3 din.

V slučaju slabega vremena se vrši slavnostna akademija v Slovenskem domu.

Upamo, da se naše slavnostne prireditve v obilnem številu udeležijo zlasti gostje iz Maribora.

Bog živi!

K obileni udeležbi vabi: Orlovske odsek Št. Ilj v Slov. gor.

Telovadni odsek Orel v Ptiju je priredil dne 21. m. veliko tombolo v Spuhli pri Ptiju v svrhu nabave novega telovadnega orodja. Kot glavni dobitki so bili: vreča moke, klaptra, drv in lep plug in še razni drugi lepi dobitki. Ta lepa prireditve je privabila vso množico zavednega ljudstva iz mesta in okolice v prijazno Spuhlio. Cela prireditve se je razvila v prijetno domačo zabavo in je v vsakem oziru zadovoljivo izpadla. Orlovske odsek v Ptiju se zato tem potom prav prisrčno zahvaljuje vsem tvořkam v Ptiju in okolici ter vsem drugim darovalcem za njihove naklonjenost in dobitke. Bog živi!

Gornja Radgona. Prostovoljno gasilno društvo v Gornji Radgoni priredi v nedeljo, dne 5. oktobra, v prostorih g. M. Koler v Gornji Radgoni »vinsko trgatev« s šaljivo pošto. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina za osebo 5 din. Svira godba na lok. Na obileni obisk uljudno vabi — odbor.

Katoliško prosvetno društvo na Polzeli ima svoj redni občni zbor dne 12. oktobra t. l. v prostorih g. Cizeja ob treh popoldne. V slučaju neslepčnosti se vrši drugi občni zbor eno uro pozneje ne glede na število navzočih. — Odbor.

Sporominjajte se Dijaške večerje!

Tedenske novice.

Naši župani. Izvoljeni so v Gakšku Anton Kreit, v Grabonu Franc Hoffmann, v Ivanjeh Jakob Klemenčič, v Kraljevih Matija Kukovec, v Negovi Karl Kocbek, v Rihatovcih Andrej Rožman, v Stanetincih Lovro Vanberger, v Ločah Vinko Cugmas, v Kotu Florijan Globovnik, v Vrholjah Josip Skrbnišek, v Zbelovem Ciril Ferguč, v Kozjem Josip Podlinšek, v Dobjem Anton Tržan, na Cvenu Franc Slavič, v Branislavcih Martin Muršič, v Iljašovih Ivan Vajs, v Križevcih Franc Skuhala, v Moravcih, akob Marinič, v Presiki Jakob Štampar.

Mariborske novice. V Mariboru je umrl znani rodom, priatelj in dobrotnik dijaštvra dr. Pavel Turner. Rajni je bil rodom iz Frama pod Mariborom. Po končanih modro slovnih studijah je bil veliko let vzgojitelj v plemiških rodbinah in je kot tak videl veliko sveta. — Dijaška kuhinja v Mariboru je imela dne 23. septembra svoj občni zbor. Tajnik Dijaške kuhinje dr. Anton Medved, ki opravlja to trudopolno službo že 30 let, je poročal, da je podelilo društvo začetkom vsaki dan 60—65 srednješolcem obred, proti koncu šolskega leta je stevilo naraslo celo na 75—77. Obred so dobivali dijaki v Dijaškem domu. Iz poročila blagajnika ravnatelja Pirca je bilo razvidno, da je društvo dobilo kot dohodek po prosti hdrovih 67.876 din., izdatkov za obrede po 5 din. je bilo pa 79.865 din.; upravnih stroškov je bilo 363.45 din. Pri volitvah v novi odbor so bili voljeni: za predsednika dr. Anton Medved, profesor; za podpredsednika dr. Franjo Rosina, advokat; za blagajnika Matija Pirca, ravnatelj na moškem učiteljsku; za tajnika dr. Matija Herič, profesor; za odbornike pa: profesor Fran Vreže, profesor dr. Rostohar in odvetnik dr. Radoslav Pijpuš. Odbor se vsem plemenitim darovalcem najprisrnejše zahvaljuje za izvanredno lepe podpore. A ravnotako iskreno se priporača še za nadaljnjo naklonjenost in pomoč. Prošnjikov je letos že sedaj 85, število bo pa še gotovo zdatno naraslo. Radi tega se odbor obrača do vseh blagih in darežljivih src, ne zabite našega društva še vnaprej! — Usposobljenost izpit za osnovne in za meščanske šole pred izprševalno komisijo v Mariboru (na državnem moškem učiteljsku) se prično dne 4. novembra 1924 ob 8. uri zjutraj. Pravilno opremljene prošnje naj se vpošljijo potom šolskega vodstva okrajnemu šolskemu svetu, da bodo najkasneje do 25. oktobra t. l. v rokah izprševalne komisije. Posebna obvestila o pripisu k izpitu se ne bodo razpošljala. Predsednik. — Proti mariborskim občinskim volitvam so vložili socijalni demokratie priziv, ki jim pa ne bo nič pomagal. — Zadnji pondeljek se je doigral v Mariboru ta-le slučaj: Že za več nego na pet let ječe in to radi tativne kaznovani Schrei se je lotil komaj po izpustu iz zapora vloma. V mestu je vlomil pri Wistanu in odnesel v gotovini 20.000 din. Roka pravice ga je pa kmalu izsledila in uklenjenega so ga hoteli vtakniti v policijski zapor. Ko je policaj prignal uklenjenega Schreia pred policijski zapor in tamkaj pozvonil, je ta trenutek porabil lopov in v verigah utekel izpred policijskih zaporov proti Dravi. Pri Dravi je naletel na železni drog, ki nosi električne žice iz falske elektrarne. S tako silo je uprl zvezane roke ob drog, da so verige popokale in je uzmovlji bil takoj na strehi neke hiše, da bi se tamkaj skril. Policeji so ga zasledovali od vseh strani in ko je skušal uteči po strehi, je omahnil nazaj in priletel ob električne žice. Pri priči je obvisel mrtev na žicah. Ko so ga dvignili z žic, je bil ves črn in po rokah opečen. Schrei ne bo več ogrožal s svojo nepoštenostjo nikogar. Na tisoče Mariborčanov je gledalo to gonjo za vlomilcem, ki je končala s smrtnim izidom za begunci. — Dne 27. septembra smo videli nad Mariborom okoli 23. ure ponoči izredno velik ter bliščec meteor, ki je padal v smeri proti jugozapadu. Videti je bil na njem sijaj, kakor ga imajo električne žarnice. Bogzna kje je padel ta meteor na zemljo!

Združitev Dijaške kuhinje in Dijaške večerje v Mariboru. Mariborska Dijaška kuhinja že skrb desetletja za obred revnješim dijamom. Lansko leto se je pa po prizadetju ravnatelja Cirilove tiskarne, g. dr. Anton Jerovšek, osnovala Dijaška večerja, ki je preskrbovala revnješje dijake z brezplačno večerjo. Naklonjenosti in radodarnosti vseh slovenskih slojev se imata obe ustanovi zahvaliti, da lahko nudita dijaštvu toplotno hrano opoldne in zvečer. Glede prispevanja prostovoljnih darov v denarju in naravi za Dijaško kuhinjo in Dijaško večerjo se je posebno odlikovala dežela. Ob vseh raznih slovenskih prilikah se je kmetsko ljudstvo z občudovanja vredno požrtvalnostjo spominjalo podpore potrebnega dijaštvu. Na zadnjem občnem zboru mariborske Dijaške kuhinje, o katerem poročamo med mariborskimi novicami, se je sprožila misel, naj bi se Dijaška kuhinja in Dijaška večerja združili k skupnemu delu. Ta združitev se bo zgodila, kadar hitro bodo za prehrano dijaštvu na razpolago nalači za ta namen preurejeni prostori v mestni kazini. Prepričani smo tudi, da bo naše dobro in usmiljeno kmetsko ljudstvo tudi po združitvi običah za naše bodoče razumljenstvo tako živiljensko potrebni ustanovi podpiralo združeno Dijaško kuhinjo in večerjo z isto požrtvalnostjo, kakor je to storilo dosedaj. Slovence je redodaren in posebno hvalevredno je, ako kaže to radodarnost naprem enim, ki bodo enkrat duševni voditelji našega naroda — naprem našemu slovenskemu dijaštvu.

Izkaz darov za Dijaško večerjo v Mariboru (od dne 19. maja naprej). Sporočilo g. Marije Skala, posestnica v Zadržah, Šmarje pri Jelšah, 821 din; Mestna hranilnica v Mariboru 500 din.; na gostiji Kirbiš-Gojčič Marija v Mariboru gostje nabrali 420 din.; Marijina družba v Št. Ilju v Slov. gor. nabrala 300 din.; bogoslovec Andrej Stakne nabral na novi maši g. Ocvirkva v Št. Petru v Sav. dolini 250 din.; Zadružna gospodarska bank

letnici v Hajdini navzoči duhovniki zložili 200 din.; msgr. dr. Anton Medved nabrał na svatbi dr. Melitta Pivec-dr. Fran Stelé v Zrkovcih 200 din.; poravnava Kranjc-Fras, Sv. Jurij v Slov. gor., 200 din.; kaplan Janez Kljun v Št. Iiju pod Turjakom vposlal 200 din.; na gostiji Ogrizek-Horvat darovali svatje 150 din.; pri pogrebu g. Alojzije Velebil nabrał kaplan Matko Krevh, Sv. Peter pri Mariboru, 150 din.; pri volitvi župana na Ljubnem in vseh štih svetovalcev SLS so darovali župan ter odborniki 130 din.; pri blagoslovitvi križa pri g. Čigoliču, Sv. Peter pri Radgoni nabrał 120 din.; na sedmini Alojzija Krajnc, Sv. Rupert v Slov. gor., nabrał Janez Vrlič, 107 din.; na gostiji Klampfer-Humer, Sv. Martin pri Vurbergu, nabranje 101 din.; minister Ivan Vesensak daroval (ponovno) 100 din.; profesor Josip Napotnik v Celju daroval 100 din.; neimenovan v Mariboru podaril 100 din.; knjigovez Koračin (tedensko 25 din.) 100 din.; župni urad Sv. Duh na Ostrem vrhu 50 din.; Čirč Liza v Mariboru 50 din.; M. Štrakt, župnik, Sv. Peter pri Mariboru, 50 din.; posojilnica v Svečini mesto venca na grob umrlega nadučitelja Fil. Hauptmana 50 din.; M. Z. Spodnja Poljskava, 40 din.; Pliberšek Gregor, Kebelj (kruh sv. Antona) 30 din.; N. N. (za kruh sv. Antona) 20 din.; profesor Gasparin v Mariboru 20 din.; pri nekem šolskem izletu otroci darovali 10.75 din.; Roza Duh, Sv. Peter, 10 din. — Vsem darovalcem kliče odbor Dijaške večerje: Bog platil Priporoča se v podporo tudi zanaprej. Prosilcev je mnogo, stroški veliki (lani čez 53.000 dinarjev), blagajna pa skoraj prazna. Hudo bi bilo odboru, še bolj pa dijamom, ako bi morali toplo večerjo dijamom med letom ustaviti vsled pomanjkanja pripomočkov. Spominjate se torej pri vsaki priložnosti Dijaške večerje in ji priskočite na pomoč! — Odbor Dijaške večerje ima svoj sedež v Cirilovi tiskarni in ni istoveten z Dijaško kuhinjo. — Odbor Dijaške večerje v Mariboru.

Prosvetna zveza v Mariboru. Redni občni zbor Prosvetne zvezze v Mariboru bo dne 30. oktobra (četrtek) t. l. v Mariboru. Prostor in uro še naznanimo. Za društvene delegate je zaprosena polovična vožnja. Prosimo vsa včlanjena društva, da se posvetujejo takoj, koga pošlejo na občni zbor. Pričakujemo, da bo letos na občnem zboru zastopano vsako društvo. — Pregledniške pole še ni vrnilo precej društev. Ker je zdaj skrajni čas, da sestavimo letno statistiko za občni zbor, prosimo vsa zamudna društva, da pošlejo takoj izpolnjeno pregledniško polo. — **Predsedstvo Prosvetne zvezze v Mariboru.**

Vsem preč. kn.-šk. župnijskim uradom, ki še niso poslali neprodanih izkaznic, oziroma denarja, za prodane izkaznice Mladinskih dni, se tem potom uljudno priporočamo, da obračun napravijo vsaj do 5. oktobra t. l. Radi bi že sklenili račune pa nam je nemogoče, dokler nimamo Vaših obračunov. Prosimo torej, da nam storite še to uslugo in nam prihranite nadaljnje tirjatve! — **Pripravljalni odbor za Mladinska dneva, Maribor, Aleksandrova cesta 6. l.**

Občinske volitve v Oreho vasi. Dne 10. avg. t. l. je bilo v Oreho vasi šest potrjenih kandidatnih list, torej več kot v Mariboru. Čudno je bilo gledati toliko volilnih skrinjic SLS je bila vezana s stranko malih posestnikov in delavcev ter z obrtniško stranko. SLS je dobila pet odbornikov, druga enega in tretja enega odbornika. Nasprotne tri stranke so doble dva odbornika. Županom je bil enoglasno izvoljen dosedanji župan Franc Pišek in svetovalcem gg. Franc Primc, Stefan Novačan in nar. poslanec Falež.

Udruženje vojnih invalidov, podružnica Maribor, predi v nedeljo, dne 5. oktobra, invalidsko zborovanje pri Sv. Lovrencu na Pohorju in sicer po rani maši v gostilni g. Jakoba Novaka. Vojni invalidi in vdove iz Sv. Lovrenca in sosednih župnij se radi važnosti vabijo k polnoštevnim udeležbi.

Kaj poročajo iz Pernic nad Muto? Veliko veselje je zavladalo na naš župniji, ko smo zvedeli, da pride k nam naš poslanec Vlado Pušenjak. Že prejšnja leta je večkrat javil svoj prihod, a razne razmere so onemogočile shod. V nedeljo se je uresničila naša želja, da se je vršil pri nas shod SLS, katerega je vodil naš vrli občinski tajnik g. Gešman. Poslanec Vlad. Pušenjak je poročal o političnem položaju in o programu nove vlade ter o domačih zadevah. Razpravljalni smo o podpori po toči, o potrebi ceste do državne meje, o nastavljanju poštnega sela, katerega je prejšnja vlada odstavila, četudi imajo mnogi farni več kot tri ure do pošte na Muti; o izvozu lesa, postopanju finančne straže, ki popisuje živino po hlevih itd. Shod je bil zelo dobro obiskan, vsaka hiša je bila zastopana. Zborovalci so zadovoljni odhajali s shoda z željo, da se vsako leto vrši pri nas shod. — Prihodnji mesec dobimo še jeden zvon in bomo ta dogodek prav slovesno obhajali. — Finančni stražniki pri nas popisujejo živino po hlevih, a ne povedo, kdo jim je dal nalog, tudi ne poklicajo zraven zastopnike občine. Pritožili smo se zoper samo voljno, nezakonito postopanje finančne straže in ne bomo prej mirovali, dokler ne bodo krivci kaznovani. Letos so nas itak zapored zadele hude nesreče, zato nam je nerazumljivo postopanje finančne straže, ki silno razburja ljudstvo.

Umestna in upravičena pritožba iz Slovenjgradca. Liberalni listi »Jutro«, »Slovenski Narod« in drugi vedo poročati, kako strašno se navaja davčni vijak ter pripisujo vso krvivo SLS, oziroma njenim ministrom. Tudi v našem okraju slišimo dan za dnevom obupne tožbe kmetov, katerim je naš davčni navijalec Čepin naložil 8000 kron in še več dohodnine. Izgleda, kakor da bi ti gospodje davčni referenti nalač navijali davčni vijak, da bi širili nezadovoljstvo med ljudstvom in s tem škodovali SLS. V okolišu naše davčne oblasti je splošno razširjeno mnenje, da je Čepin popolnoma nesposoben za tako mesto, da nima smisla za ljudstvo, pač pa neko bolestno, nenormalno nagnjenje, ljudi s pretiranimi davki in šikanami ježiti in se veseliti nad nesrečo drugih. Splošna želja je, da

se nas osvobodi tega uradnika in ga pošlje v pokrajine, kjer se do sedaj še niso davki predpisovali, kakor bi bilo potrebno.

V župniji Makole so v vseh šesterih občinah izvoljeni za župane sami naši pristaši in sicer: Jelovec-Makole: župan Ivan Bogina, svetovalci Alojz Juršič, Franjo Osebek in Jurij Mesarčič; Sv. Ana: župan Jurij Jančič, svetovalca Matija Hajšek in Martin Emeršič; Dežno: župan Janez Počačar, svetovalca Josip Finžiger in Franc Zorko; Štatenbreg: župan Franjo Brglez, svetovalca Janez Sprager in Franjo Krajnc; Pečke: župan Anton Poharc, svetovalci Jakob Skrbšč, Martin Žnidar in Franc Sajko; Stopno: župan Lovro Novak, svetovalci Anton Sagadin in Jože Kokcjan. Vložena je bila povsod samo ena kandidatna lista SLS.

Posnemajte! Iz Orehovec pri Sv. Petru v G. Radgoni poročajo: Dne 21. m. m. je tamošnji č. g. župnik slovesno blagoslovil novopostavljeni križ pri vrlemu gospodarju A. Čigoliču. Pri tej priložnosti se je kročač F. Žižek spomnil na Dijaško kuhinjo ter nabrał 120 din. Vsem v dober zgled in posnemanje!

Požar povzročil 500.000 dinarjev škode. Zadnji petek je zapel rdeči petelin na domu posestnika Ivana Šalamuna v Obrežju pri Središču. Požar je izbruhnil na nepojasnjenu način in popolnoma upepelil vsa gospodarska poslopja, ki so hranila letošnje poljske pridelke. Zgoreli so tudi vsi poljedelski stroji, tri svinje in vsa perutnina. Škoda znaša najmanj 500.000 dinarjev. Posestnik, ki je najnujnejše pomoči potreben, se ima zahvaliti požarnim brambam in vnetemu sodelovanju sosedov, da se mu je rešila pred upepeljenjem hiša.

Vesla novica od Sv. Bolfenka pri Središču. Naznamo žalostno in pretužno vest, da nas je zapustil naš šolski vodja, sokolaš in orjunaš g. Milan Megla. Priporočamo ga v blag spomin vsem, ki so ga poznali. Čeravno kričijo samostojneži v »Kmetijskem listu« z dne 17. m. m., da so nam ga odtrgali kruti, zaslepljeni sovragi. Se ne bomo jokali za njim. Na njegovem novem mestu mu želimo več sreče pri svojih pristaših kot jo je imel pri Sv. Bolfenku. Ptiča pozaš po perju, sokolaš in orjunaš pa po obnašanju in da ne hodi v cerkev. Adijo!

Iz Vitanja pri Središču. V sredo, dne 24. septembra, je bila v Ormožu zaprisega novoizvoljenih županov in svetovalcev. Bili so tamkaj tudi naš vitanjski ata Tomažič. Ko jih je vprašal g. srezki poglavar, kateri stranki pripadajo, so rekli, da je eden odbornik SLS in šest pa od slabostojne. Ali je res tako?

Izvolatev župana in svetovalcev v Lahoncih pri Ormožu. Tukaj je bil ponovno izvoljen za župana g. Jakob Kosi, ki županuje že čez 10 let, svetovalca pa sta brata Mihael in Andrej Krajnc. Celi občinski odbor je pri SLS stranki.

Skrivajte strelno orožje pred otroci! Iz Slovenjgradca nam poročajo ta-le žalosten slučaj: Sin delavca Novaka Ferdl, ki je star komaj 11 let, je izsledil doma nekje staro lovsko puško, ki je pa bila nabita že od bogzna kedaj. Z orožjem se igrajočemu dečku se je puška naenkrat sprožila in strel je zadel v trebuh Ferdlovega 10letnega tovariša Joška Breznika, ki je stal v veži. Ubogi in pomilovanja vredni fantek je bil tako hudo zadel, da je kmalu nato izdahnil. Starši, bodite previdni in zapirajte ter zaklepajte strelno orožje na taka mesta, da ne bodo mogli do njega nerazsodni otroci!

Občinske volitve v Celju. Minulo nedeljo, dne 28. septembra, so se vrstile za mesto Celje občinske volitve, ki so pokazale sledeči izid: Narodni blok je dobil 600 glasov in mu pripade 25 odbornikov, socijalno-gospodarska stranka je dobila 486 glasov in 7 odbornikov, socijalni demokratje 93 glasov in 1 odbornika. Celjski naprednjaki so nameravali po svoji stari navadi potom orjune po mestu razgrajati, a jim je to preprečila oblast, ki je poslala za vzdrževanje reda ter miru v mesto 100 orožnikov. Iz Ljubljane se je pripeljalo v Celje kakih 40 orjuncov, a jih orožniki niso pustili v mesto, ampak so se morali takoj s prvim vlakom odpeljati nazaj v Ljubljano. Pri občinskih volitvah je vladal mir in je za to prav dobro in hvalevredno poskrbel oblast.

Blagoslovitev novih zvonov na Rečici ob Savinji. Dne 5. oktobra bo ob desetih slovesno posvečenje farnih zvonov, ki jih je izdelala tvrdka »Zvonoglas« v Mariboru. Posvečenje bo izvršil prevzv. g. dr. Karlin, škof lavantinski.

Iz Kokarij. Romarska cerkev Matere božje na Kokarijih se zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so darovali za nove zvonove, posebno hvalo pa faranon iz Št. Mihela nad Možirjem za njihove obilne darove. — Roženvenska nedelja v Kokarijih bo letos preložena od 5. oktobra zaradi blagoslovitve farnih zvonov v Rečici na 12. oktober.

V občini Kozjak je bil pri občinskih volitvah izvoljen zvest naš pristaš Franc Blažič, po domače Ramšak. Ker je bila samo naša kandidatna lista vložena, so tudi vsi odborniki in namestniki pristaši naše Kmetijske zveze. Slava jim in krščanski kmetski slog! Ob tej prilnosti se iskreno zahvaljujemo prejšnjemu županu g. Fr. Pajanku, po dom. Grmču, in staremu občinskemu odboru za njegovo skrbno in požrtvovano delo v prid občine v pretekli dobi. Bog vam plačaj!

Poroča pri Št. Janžu pri Velenju. Dne 25. septembra se je poročil g. Ivan Gradišnik, bivši tajnik SLS in dre-

vesničar, z gdč. Reziko Cviki, hčerkko veleposestnika. Obča poročenca sta iz Št. Janža pri Velenju. Novoporočencema želimo obilo srečel!

Sprememba voznega reda na progi Grobelno—Rogatec. Na progi Grobelno—Rogatec velja od 30. septembra naprej zopet stari vojni red, ker je doba za letovičarje že nehala. Ob sredah in sobotah še bosta vozila vlak štev. 6837, ki bo odpeljal iz Rogatca ob 18.02, in štev. 6838, ki bo odhajal iz Grobelna ob 22.30.

Lovec obstreli lovca. Iz Nimmega pri Rogatci Slatini poročajo: V občini Nimm so priredili na nedeljo, dne 28. septembra, kmetski lovci lov. Leopold Prah iz Nezbiš je ustrelil proti Francu Zobetu iz Nimmega. Obstreli mu je roko ter prsa, a je obstrelieni hvala Bogu izven nevarnosti. Kako in zakaj se je doigrala ta nesreča, še ni dosedaj pojasnjeno.

Smrt našega pristaša v Dobovi. Dne 28. septembra smo položili k zadnjemu počitku enega najboljšega farana, Janeza Kežmanja, bivšega cerkevnega ključarja in načelnika krajnje šolskega sveta. Pokojni je bil vrl pristaš SLS in vseskozi dober in veren katoličan. Veliko zaslug si je pridobil tudi kot dolgoleten načelnik ljudske posojilnice. Blagemu možu svetila večna luč!

Smrtna kosa. Dne 16. t. m. je umrla v Golobinjku pri Planini posestnica Anika Gračner. Umrla je v cvetu mladosti, stara komaj 22 let. Zapošča dva nedorasla otročiča, od katerih je eno staro komaj par dni. Naj počiva v miru!

Tajništvo SLS v Kozjem posluje tekom meseca oktobra samo ob nedeljah, ker je tajnik g. Deželak ta mesec med tednom zaposlen v tajništvu SLS v Celju.

Prijetne vesti za revmatične bolnike. Po svetovni vojni tripi tisoče in tisoče ljudi vsled težkega rematizma ter si išče zdravje po raznih kopališčih. Znano pa je, da je mladi ruski zdravnik dr. Rahlejev izumil zdravilo Radio-Balsamica, ki se je izkazalo kot izvanredno sredstvo proti vsem vrstam revmatizma. Zdravilo dr. Rahlejeva je osnovano na principu proteinove terapije, toda preparirano je za zunanjjo uporabo. Pri uporabi Radio-Balsamica bolečine brzo prenehajo in nastopi popolno ozdravljenje. Radio-Balsamica ima tudi to prednost, da je popolnoma neškodljivo za srce ter ne ostavlja nikakih znakov niti na koži, niti na organizmu. Po njegovih uporabi se cel organizem popravi, o čemer pričajo priznanja profesorjev, zdravnikov in bolnikov samih. Bolniki, ki so se celo leto zdravili po raznih zdraviliščih, so ozdravili po uporabi dveh do treh steklenic tega čudotvornega zdravila. Dobiva in izdeluje se v laboratoriju dr. Rahlejeva, Beograd, Kosovska ulica 43.

Gospodarstvo.

Iz južnega vinskega trga. Glede vinske produkcije na Hrvatskem zgleda v občem tako, da bo letos trgatev na Hrvatskem od lanske za polovico slabša. Cene hrvatskim kmetskim vinom so poskočile. Izpod 7 ali 8 dinarjev ni mogoče kupiti nič od vinskih producentov. V Slavoniji in Sremu pričakujejo veliko slabšo trgatev, kakor pa na Hrvatskem. Vršački, belocrkvanski in subotički okraj so že začeli s trgovinjo. Poročajo, da bo letošnji vinski mošt v ravnikar omenjenih krajev vseboval 16–17 stopinj sladkorja, a glede količine pa bo tudi v teh krajev za polovico slabše kot lani. Najboljšo trgatev pričakuje Dalmacija. V Dalmaciji so ponekod začeli s trgovinjo. Letošnji dalmatinski mošt vsebuje 18–22 stopinj sladkorja. Stara dalmatinska bela vina so prodana po 50–55 din. po odstotku maliganda. Po Dalmaciji bi se še kupilo edino le par tisoč hektolitrov črnega vina po 4 dinarje. Nezavreti dalmatinski vinski mošt se prodaje po 5–5.50 dinarjev. Pričakujejo, da bodo cene letošnjemu dalmatincu še porastle.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 26. septembra t. l. se je pripeljalo 272 svinj in 1 koza, cene so bile sledeče: Mladi pravšči 5–6 tednov stari komad 62.50–225 din., 7–9 tednov 250–300 din., 3–4 mesece 350–550 din., 5–7 mesecev 700–750 din., 8–10 mesecev 875–950 din., 1 leto 1225–1375 din., 1 kg žive teže 12.25–18.75 din., 1 kg mrtve teže 23.75–27.50 din., 1 koza 112.50 din.

Zivinski sejem na Ponikvi. Dne 8. oktobra se vrši na Ponikvi veliki zivinski sejem, na katerega se vabijo kupci v obilnem številu.

II. artilerijska podoficirska šola v Mariboru, Stritarjeva ulica 30, ima večjo količino konjskega gnoja na prodaj. Licitacija se vrši v pisarni šole na dan 15. oktobra t. l. od 10. do 12. ure predpoldne.

Sadjarij! Po odredbi kmetijskega ministrstva se tečaj za sušenje, sortiranje in vkladanje sadja na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru radi pomanjkanja kredita dne 3. in 4. oktobra t. l. ne vrši, odnosno je preložen na poznej

kupce podružnični odbor Sadarskega in vrtnarskega društva.

Braslovče. Podružnica Sadarskega in vrtnarskega društva v Braslovčah priredi v dneh od 12. do 14. oktobra t. l. v šoli sadni ogled za tukajšnjo okolico. Ta ogled ima namen, da vidimo, kaj imamo in kateré vrste naj se prav posebno gojijo in razmnožujejo za naš okoliš. Na dan otvoritve razstave bodo strokovnjaki jmeli poučna predavanja o sadjarstvu, zadnji dan se bo razstavljen sadje licitiralo v prid podružnice. Vsi zavedni sadjarji, zlasti člani sadarske podružnice, se uljudno vabijo, da ta ogled bo gato založijo s primernimi vrstami ter prav marljivo posečajo razstavo. Kdor ima lepe poljske pridelke ter cvetlice, naj iste tudi razstavi. Sadjarji, če vas je odvisno, da bo ta poučni ogled imel popolen vspeh, zato naj noben napreden sadjar ne izostane!

Zitni trg. Položaj na zitnem trgu je še vedno negotov. Cene ne kažejo še nikakega znaka za padec; ker je verjetno, da se bo dinar utrdil na sedanji višini, kaže inozemstvo zopet zanimanje za naše žito in izvoz je postal zlasti zadnje dni zopet živahnejši. Največ se izvaja moke ter fižola, katerega kupujejo Italijani in Čehoslovaki. Tudi domači mlini nakupujejo večje zaloge pšenice, ker izgleda, da cena ne bo znatno padla, večja verjetnost pa je, da bo šla celo kvišku. Živahnja je postala trgovina z novo korozo, dočim je za staro malo popraševanja. Cene zitnih vrstam so na novosadski borzi približno sledeče: Pšenica 345–355 din., ječmen 330–350 din., oves 240–250 din., nova koruza 250–255 din., fižol beli 430–450 din., fižol mešani 330–350 din., moka nularica 540–570 din. Na ljubljanski borzi je notiralo domače žito: pšenica 370 din., krompir za dobavo v oktobru 130 din., fižol rešetan 650 din. franko Postojna.

Znižanje cene cigaram »Viržinke.« Uprava državnih monopolov v Beogradu je z odlokom z dne 20. 9. 1924, Pr. br. 36.596, odredila, da se z dnem 1. oktobrom t. l. zniža cena cigaram »Viržinka« od 125 din. na 100 din. za 100 komadov, t. j. na 1 dinar za komad.

Lesni trg. Lesna trgovina v Sloveniji se ne nahaja še v najboljšem položaju. Denarna kriza in pa nagel skok dinarja precej ovirajo svoboden razmah lesne trgovine, ker so trgovci navezani večinoma na drage kredite in ker se je izvoz skrčil. Zato je mnogo podjetij sploh ustavilo obrat, dočim ostala poslujejo v zmanjšanem obsegu. Slovenska lesna industrija še vedno preživila težko krizo, ki bo sigurno pokopala mnogo podjetij, ki ne stojijo na solidni podlagi ter ne delajo z lastnim denarjem. — V inozemstvu nam je začela konkurirati Avstrija in Rumunija, ki se zelo trudi, da si osvoji italijanski trg. Vendar ta konkurenca ne bo dolgo trajala, ker s stabilizacijo dinarja bo zopet nastopila možnost našega izvoza. — Mnogo bolje, kot slovenska, stoji hrvatska lesna industrija, ki izvaja hrastovino. Francija kupuje velike množine hrastovih desk in tramov, katere rabi v po vojni opustošenih krajih, izvajajo se pa tudi doge, parketi in fini hrastovi izdelki. Našo hrastovino kupujejo tudi druge zapadno-evropske države, posebno živahnvo povpraševanje vlada za hrastove klode. — Hrvatske se izvaja tudi jesenovina. — Lesne cene so sedaj v trgovini na veliko približno sledeče: hrastovi plohi I 1500–2000 din., II 900–1100 din., hrast za furnirje 3000–4000 din., hrastove deske neobrobljene 3000–3500 din., izbrana roba 5300–5800 din., hrastovi tramovi 1500–2000 din., sodarska roba 100–120 din., hrastovi železniški pragi komad 50–80 din., bukovi plohi 300–400 din., bukov rezan les 1300–1400 din., bukovi železniški pragi komad 40–50 din., jesenovi plohi 700–900 din., jesenove deske neobrobiljene 1500–1700 din., bukova drva 10tonski vagon 2600–2900 din., bukovo oglje 10 ton 9000–10.000 dinarjev.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 70–71 din., francoski frank 3.80 din., laška lira 3.15 din., čehoslovaška krona 2.15 din., švicarski frank 13.80 din., 100 avstrijskih krov 10 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 7.30 centimov.

Žekodčne bolezni zginejo po vživanju Radenske vode!

1258

Kdor bo zidal, pozor! Kdor hoče zidati poslopje, katerokoli ter si pri zidanju želi prihraniti 25 odstot. na opeki, pesku, apnu in delu, naj se posluži novega načina zidanja z navadno zidno opeko, katera stanovanja so zdrava, suha, trpežna, po leti hladna, po zimi topla, naj piše po obširna, brezplačna pojasnila na naslov: Dragotin Korosec, stavbeno podjetje, Rečica ob Paki. (Za stroške priložiti 2 D.)

LISTEK.

To je New York.

(Po »New York American«, 22. junija 1924 priobčuje M. Golob.)

Delegati in gostje demokratske narodne konvencije so zborovali v največjem mestu sveta. Presenetljive številke kažejo resnično velikost New Yorka, kot najmogočnejše metropole celega sveta.

New York je največje mesto sveta. Ljudsko štetje leta 1920 izkazuje 5,626.048 prebivalcev, ali 1,136.799 ljudi več kakor v Londonu, drugem največjem svetovnem mestu. V mejah metropolitanske ozemlja se je naštele 7,910.415 ljudi, 424.247 več kakor v ozemlju Londona.

Površina mestnega ozemlja meri 318 kvadratnih milij. Ona je večja, kakor kateregakoli ameriškega mesta izvzemši mesto Los Angeles.

Več ljudi živi v New Yorku, kakor v katerikoli državi Unije, razen držav Illinois in Pennsylvania.

New York je najbolj obljudeno mesto sveta s povprečno 545 prebivalci na vsak aker, na drugem mestu je London z 268, na tretjem Tokio z 217.

Sedemnajst oseb se tukaj narodi vsako uro. Osemnajst je vsako uro poročenih. Vsako uro umrje osem oseb. Odstotnost rojstev je večja, odstotnost umrljivosti manjša nego v Londonu.

V mestnem okrožju, znamen pod imenom Columbus Circle, je največji promet na celiem svetu. Petdeset tisoč raznih vozil se tam obrne vsak dan; dočim se je v Piccadilly v Londonu naštel največ 30.000 vozil na en dan.

Broadway in Fulton Street sta najživahnejši točki peš-prometa. V desetih urah dnevnega prometa se je nastelo na teh dveh mestih nad 113.000 pešcev.

V New Yorku je 1,991.547 prebivalcev rojenih v inozemstvu. Takšnega števila ne izkazuje nobeno drugo mesto na svetu.

Več Judov živi v New Yorku, kakor v kateremkoli mestu na svetu. Dve tretjini v tem mestu rojenih otrok ste od inozemskih roditeljev.

Finance.

New York je največje finančno središče sveta. Wall Street je središče svetovnega denarnega trga. Kapital dveh največjih bank newyorških presega kapital Angleške banke za Dol. 10,000.000.

Banke tega mesta imajo letno Dol. 215.000.000.000 prometa ali trikrat toliko, kakor banke v Londonu.

Izvozne in uvozne statistike izkazujejo v New Yorku 3.205.000.000, v Londonu pa 2 milijardi 825 milijonov dolarjev.

V New Yorku je največja komercijalna banka sveta z vlogami v znesku 235.000.000 dolarjev.

New York ima Dol. 2.667.000.000 hranilnih vlog, torej več kakor polovico vseh hranilnih vlog Združenih držav.

Bogastvo mesta.

New York pobere letno Dol. 375.468.000 taks ali davščin za vzdrževanje mestne uprave. To je več kakor davki mest Boston, Detroit, Philadelphia, St. Louis, San Francisco in Chicago skupaj.

Vrednost mesta New York je cenjena na 11 milijard dolarjev, to je 3 milijarde več, kakor se ceni vrednost držav Nove Anglije skupaj. (Pod tem imenom so vracenane države: Maine, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode Island, Connecticut, katerih držav površina meri 66.400 kvadratnih milj, ali ena petdesetina površine Združenih držav).

Ena četrtina vseh osebnih davkov cele Amerike se plača v New Yorku.

Dolg mesta New York znaša 1 milijardo 560 milijonov dolarjev, to je dvakrat in pol toliko, kakor je znašal dolg Združenih držav pred svetovno vojno. Mesto plača letno 55 milijonov dolarjev obresti od municipalnega dolga.

New York ima zaposlenih 94.000 možkih in ženskih za opravljanje civilne službe. Med temi je 13.450 policajev, 7.000 ognjegascov, 8.100 cestnih pometačev.

Sedem najvišjih stavb v New Yorku meri v višini: Woolworth Building 792 čevljev, Metropolitan Life Insurance Building 700 čevljev, Singer Building 612 čevljev, Municipal Building 560 čevljev, Bankers Trust Building 539 čevljev, City Investment Building 487 čevljev in Equitable Life Building 467 čevljev. — Woolworth Building je najvišja stavba na svetu.

Deset stavb v New Yorku je cenjenih po 10 milijonov vsaka, enainšestdeset pa več ko po 2 milijona dolarjev.

Vsakih 51 minut se dozida eno trgovsko, ali rezidenčno poslopje v New Yorku.

Vsak mesec se potroši 60 milijonov dolarjev za novo poslopja.

V tem mestu je skoro 500.000 stanovanj — 200.000 zasebnih hiš, 100.000 dvedružinskih hiš in 110.000 tedenment-hiš (to so velike hiše s stanovanji za 10–30 družin).

Svetovno pristanišče.

Mesto New York lastuje 578 milij obrežja proti 200 milij obrežju v Londonu. Mesto ima 775 pristajališč, izmed teh 308 javnih. Skozi mestna pristanišča gre vsaki dan blaga v vrednosti 17 milijonov dolarjev, zato prekaša to pristanišče vsa druga v prometu na vodi.

Vsak dan pristane 100 plovil v pristanišču. Vsakih 20 minut gre skozi pristanišče po ena prekmorska potniška ladja.

Izmed 249.000 potnikov, ki so odpotovali iz dežele lanskog leta jih je šlo skozi New York 208.359. 4.168 brodov prevozi dnevno 250.000 oseb.

Pristanišče meri nad 175 kvadratnih milj. V njem bi se lahko zmestilo 6 drugih največjih pristanišč sveta.

Prevoz.

Vse večje železnice proge celega ozemlja se stekajo v New Yorku ali neposredno ali posredno z zvezami na vodi.

Dva največja in najlepša kolodvora na svetu sta Grand Central in Pennsylvania kolodvor. Skozi Grand Central kolodvor gre letno 40 milijonov potnikov. To je najdražja slavba te vrste na celiem svetu. Kompanija je dozdaj že potrošila 115 milijonov dolarjev za gradnjo kolodvora, ki pa še vedno ni dokončan.

Dnevno pride v New York potom železnic in brodov 995.589 ljudi. Dva biliona sedemsto petdeset milijonov ljudi prevozi vsako leto podzemeljska (subway), poulična (surface lines) in nadcestna (elevated) železnica, kar presega število celokupnega prebivalstva zemelje. Nikelni (to je pet centovski denar, ki se plača za eno vožnjo) vplačani en dan, bi segali od New Yorka do Philadelphije. V enem letu se jih vplača toliko, da bi

ž njimi lahko potlakali 16 čevljev široko cesto iz New Yorka do Albany. (Razdalja med temi mestoma znaša 145 milj.)

New Yorška podzemna železnica je najobsežnejša na celiem svetu; njeno omrežje je več kot dvajsetkrat večje od londonskega.

Več ljudi gre skozi kolodvore mesta New York v enem samem dnevu, kakor jih živi v Bostonu. (Boston šteje 1. 1920 750.000 ljudi). Čez mostove, ki vežejo New York z Long Islandom nad reko East River gre dnevno nad en milijon ljudi.

Tovarniško proizvajanje.

New York proizvaja več izdelkov kakor Chicago in Philadelphia skupaj. Osem sto pet in dvajset tisoč možkih in ženskih je zaposlenih v newyorških tvornicah. New York proizvaja eno dvanajstino skupnih proizvodov cele krajine v dolarjih in centih. Producija celih Združenih držav je precenjena na 62 milijard 418 milijonov dolarjev v lanskem letu; od te svote pripade na New York 5 milijard 360 milijonov dolarjev.

V izdelovanju možke in ženske obleke prednjači New York celemu svetu, ravno tako v proizvajaju knjig in časopisov. Obleka in literarni proizvodi lanskega leta so bili cenjeni na 1 milijardu 400 milijonov dolarjev. Polovica vse moške obleke za celo Ameriko se proizvaja v New Yorku. Mesto ima 7.800 tvornic za žensko in 1.750 tvornic za moško obleko, pridelek obojih znaša letno 900 milijonov dolarjev.

Izdelki New Yorka presegajo tovarniške izdelke mest Pittsburgh, Cleveland, Cincinnati, St. Louis, Milwaukee in Buffalo skupaj.

Kupčija s krojnim blagom na debelo presega letno dva in pol bilijona dolarjev, na drobno okoli dva bilijona.

Tiskarne in knjigoveznice v New Yorku so porabile lansko leto za 200 milijonov dolarjev belega papirja.

Sole.

New York se ponaša s 550 javnimi šolami. Ozemlje med 70to in 90to cesto ima več šol, kakor katerokoli drugo ozemlje na svetu relativno na razsežnost. V javnih šolah se poučuje 1.002.932 otrok. Da je šola prosta (to je, otroci dobijo vse šolske potrebuščine) morajo davkoplačevalci vsako leto plačati 100 milijonov dolarjev, nevravljeno gradnjo šolskih poslopij. V zadnjih 26 letih je mesto potrošilo za nove šole 268 milijonov dolarjev. 26.000 učiteljev in učiteljic je uslužbenik v javnih šolah v New Yorku.

Newyorška javna knjižnica nudi za informacije ali pojasnilo, pouk in razvedrilo 1.500.000 knjig in brošur; samo štiri knjižnice na svetu presegajo to število. V knjižnicah je zaposlenih 1.250 uslužbencev in uslužbenik, kakor jih ni v nobeni drugi knjižnici celega sveta.

Prehrana.

New York použije raznovrstne hrane kar na vagon. Za prehrano mesta je treba vsak dan 1.800 to-

(Spraviti!)

(Nadaljevanje sledi!)

Naš sotrudnik Dr. med. Nekruš

profesor kukilologije, bivši specialist za vse moderne bolezni. Ker mu ni ugajalo, da vsak trenutek zdravi kako drugo bolezen, se je odločil, da stavi vse svoje znanje in proti samo eni bolezni in sicer proti kurjim očesom. Ker je preizkuševal vsa sredstva, ki jih nudi znanost, z bolj negativnim kot pozitivnim uspehom je v srečnem trenutku prišel do spoznanja, da je edino s

wornih vozov. Štirje vlaki vsak po 50 tovornih voz bi komaj pripeljali krompir, ki se použije v enem letu. — 50.000 wagonov svetega sadja in zelenjave in 640 milijonov funtov surovega masla, sira in perutnine je treba vsako leto. Mesa se povzroči vsako leto en bilijon funtov.

New Yorka »vskdanji kruh« znaša 1.500.000 hlebecov in štruc, kar bi zadostovalo za gradnjo deset četrtjiev visokega in dva čevlja debelega zida od 59te do 110te eeste, ali z njimi bi se lahko potlačala najširša ulica Broadway eno miljo na dolžino.

Prehrana živali samih znaša letno 50 milijonov dolarjev v tem mestu. New York potrebuje vsako leto pet milijonov ton ledu; vsako minuto se ga porabi 7 in pol tone.

Vsak dan se použije 720.000 ducatov jajc.

Razvedrilo.

New York ima več obiskovalcev gledališč vsak dan, kakor London in Pariz skupaj. Vsak dan v letu obiše povprečno 667.840 ljudi razna gledališča, kar je več kakor elektrupno prebivalstvo mesta Pittsburgh.

Drama se vprizarja v 184 gledališčih; premikajoče se slike pa kažejo v 577 gledališčih. New York ima širi največja gledališča poslopja. Mesto potroši vsako leto 70 milijonov dolarjev za razvedrilo in zabavo svojih prebivalcev in gostov. Newyorská gledališča imajo skupno nad 1 milijon sedežev ali več kakor četrtna milijona več nego jih morejo sprejeti londonska gledališča. Cele prebivalstvo mesta Detroit bi lahko obenem sedelo v teh gledališčih. Ako bi skupno prebivalstvo držav Delaware, Nevada, Wyoming in Arizona prišlo v newyorská gledališča, bi bilo še 100.000 stolcev ali sedežev praznih. Stroški newyorské opere znašajo 10 milijonov dolarjev na leto. Povprečni stroški za vzdrževanje enega gledališča znašajo letno okoli 1.500.000 Dol.

Parki.

New York ima 198 parkov s skupno površino 8.615 akrov; razen tega ima mesto 98 igrišč za otroke. Mesto ima 13 javnih morskih obrežnih kopališč. Največje med njimi je Corney Island, ki ima mnogokrat do 500.000 obiskovalcev na en dan.

Central park je v središču New Yorka, meri 843 akrov površine in je med najznamenitejšimi parki celiha sveta.

Pet tisoč raznovrstnih živih živali se vzdržuje v zoološkem oddelku Borux Parka. To je dozdaj največja zbirka svoje vrste na celjem svetu.

Središče kupčije.

New York prednjači kot središče kupčije. Trgovski obrat Fifth Avenue (to je pete ulice; Avenue — ulica, Street — cesta) presega v obsegu in v vrednosti kupčije najživahnjejših delov Londona, Pariza in Rima.

V New Yorku je 122 veletrgovin (»Department stores«, v taki trgovini lahko kupiš vse od najmanjše igle do prvovrstnega avtomobila.) To število je večje, kakor ga izkazuje katerokoli drugo mesto na zemljji. — Deset takih trgovin napravi kupčije tekom enega leta vsaka več, ko 10 milijonov dolarjev.

Lansko leto se je v New Yorku potrošilo 260 milijonov za luksus-preproge in obleko; 200 milijonov dolarjev za lepotičje, toaletno milo in perfume; 140 milijonov dolarjev za dragulje; 140 milijonov dolarjev za raznovrsten lišč in 70 milijonov dolarjev za kožuhovino.

Hoteli.

New York postreže vsak dan 215.000 gostom v svojih 1500 hotelih, ali trikrat toliko kakor jih more London, devetkrat toliko kakor jih more Pariz sprejeti v svojih hotelih. V mestnem okrožju zvanem »White Light District« (izgovori: vajt lajt distrik) je 150 hotelov; mnogi med temi imajo nad 20 nadstropij.

En sam hotel ima 2.200 sob; skupna dolžina kordonov, ali hodnikov znaša 5 mil. čevljev. Kdor bi hotel vse sobe obhoditi, ali si jih ogledati, bi za to potreboval deset dni.

Cerkve.

New York vzdržuje 1500 cerkev raznovrstnih veroizpovedi. Vrednost cerkvenega posestva v tem mestu se ceni na 213.304.000 dolarjev. Katoličanov se je našeleno nad 1.400.000. Jude je štejejo nad poldruži milijon. Prvi vrnencev raznih protestantskih sekt in drugih veroizpovedi se je našeleno 2.720.000.

Rimsko katoliška stolnica sv. Patricija je največja in najlepša cerkvena stavba cele krajine. Dva stolpa te cerkev se vzdigneta 339 čevljev nad cestni tlak pete ulice. (Fifth Avenue). V cerkvi je 4.500 sedežev. Za stavbo se je potrošilo 5 milijonov dolarjev.

Episkopalna stolnica sv. Janeza od Boga se ravno zdaj stavi na Morningside Heights. To bude druga največja cerkvena stavba Združenih držav; po velikosti pa bo na tretjem mestu med cerkvami celiha sveta.

Bolnice.

New York ima 216 bolnišnic, v katerih se zmeti naenkrat 44.793 bolnikov.

Ceste.

Omrežje cest, ki križajo mesto New York meri skupno 3.800 milij v dolžini. Ta razdalja je za 600 milij več, nego je razdalja med New Yorkom in mestom Los Angeles v Kaliforniji. Tlakanih cest je 2.295 milij, daljava, ki bi lahko vezala New York z mestom El Paso v državi Teksas. Skupna dolžina telefonskega omrežja je 6 milijonov milij. Skupna dolžina newyorskih kanalov znaša dva tisoč petsto milij.

Razno.

New York je na prvem mestu v številu avtomobilov. Razun osebnih avtov šteje 475.000 motornih vozil, to je dvakrat toliko, kakor jih ima London. To mesto

šteje 15.000 več osebnih avtov, kakor London. Nad 13.500 »Taksijev« obratuje vsak dan na newyorških cestah.

New York ima 110 milijonov dolarjev vloženih v svojih številnih mostovih.

Prihodnje leto bo dovršen največji podzemeljski predor med New Yorkom in državo New Jersey. Štirje železnični tiri bodo oskrbovali promet. Stroški gradnje so proračunjeni na 29 milijonov dolarjev.

Največji most sveta se zdaj gradi med New Yorkom in Jersey City s stroški 200 milijonov dolarjev.

New York potrebuje dnevno osemsto milijonov galon vode, dočim je London potrebuje vsak dan komaj polovico toliko, 435 milijonov galon.

Mestni vodnjak ali rezervoar drži 267.307.000.000 galon vode.

(Ena milja je 1.609 m; en čevljev 30.5 cm; en aker (acre izg. ejkr) 40.5 arov; ena kvadratna milja 640 akrov — 259 ha; ena galona 3.78 l, en kvarter 32 galon — 121 l; en funt 453.6 g.)

MALA OZNANILA.

Oženjen viničar z dvema delavskima močima išče viničarjo ali službo majera pod ugodnimi pogoji. Naslov v upravn. 1243

Kmetска dekllica, ki bi se rada pridružila mescanske kuhi, se išče k večji obitelji v Mariboru. Ponudbe na Znauer, Maribor, Aleksandrova c. 45. 1254 2

Sprejme se zdrava in poštena deklica kot učenka v trgovini z mešanim blagom na deželi in sicer takšna, ki se je že nekoč časa učila. Kje, pove uprava na lista. 1251

V službo se sprejme takoj ali nazpozneje do 15. oktobra po eden oženjen konjar in volar. Prednost imajo tisti, ki imajo poleg svoje soproge še več delavskih moči. Zahteva se poštost, treza ter marljivost. — Poleg prostega stanovanja, kurjeve, razsvetljave in nekaj deputatne zemlje je mesečna plača po dogovoru. Drugi družinski člani-delavci imajo svakdanjo stalno običajno dñino. — Pismene ponudbe na upravo graščine Blagovna, p. Sv. Jurij ob j. ž. 1247 2

Gospodinja mlajša, večja vseh domačih del, se takoj sprejme na posestvo v bližini Maribora. Naslov v upravn. 1222 2

Pekovski vajenc se sprejme v pekarni Šket, Maribor, Smetanova ulica 51. 1227 3

Trgovski učenec, sin poštensih kmetskih staršev, 14 let star, močne postave, z dobrim šolskim spričevalom, se sprejme v trgovino mešanega blaga. Učna doba 3 in pol leta. Stanovanje in hrana prosta, za obliko mu morajo skrbeti starši. Ponudbe s spričevalom na tvrdko: Klanjšek & Penič, Maribor, Vetrinjska ulica 9. 1230 2

Znizane cene! Žimsko perilo za moške in ženske, nogavice in vse druge potrebščine ima na prodaj manufaktura trgovina Franjo Majer, Maribor, Glavni trg. 1266 6

Zamenjam vinske sode za vino ali sadni mošt. Vpraša se pri F. Vrhunc, Maribor, Majstrova ulica 17. 1268 6

Vsakovrstni vinski sodi se po ceni prodajo. Maribor, Kopitarjeva ulica 6. 1241

Voz s streho za 1 ali tudi 2 konja se proda. Pobrežka cesta št. 13. 1205 2

Sodi 3, 4, 5 in 6 polovnjakov držoč, mala stiskalnica in žrmilje na prodaj. — Naslov v upravn. 1190 3

Proda se radi opustitev obričnov levo-ročnih in »Cylinders« šivalni stroj po nizki ceni. Ponudbe na »Stroje« Sv. Pavel pri Preboldu. 1186 3

Malo posestvo, en oral zemlje, poslopje, se proda za 11.000 D. Naslov v upravn. 1244

Lepa majhno posestvo, v krasni legi, stanovanje takoj, zraven približno 40-50 metercentrov sena, je na prodaj. Cena 85.000 dinarjev. Sp. Hoče 46. 1249

Prodam rodovitno posestvo, 14 oralov, v ravnini ob veliki cesti, zidani hrami, sadenosnik, njive, travniki in gozd. Redi se lahko 12 glav živine. Cena 75.000 D. Janez Fras, Sp. Porčič 10, Sv. Trojica v Sl. gor. 1256

Mlin na tri tečaje, ob močni vodi in prometnem kraju, ob cesti, 10 minut od žel. postaje, se proda pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Cena 120.000 D. Lovro Cremožnik, Prešeroova ulica 19, Celje. 1246 2

V najem se da žaga v bližini Maribora. — Kje, pove upravništvo. 1231 2

Prodam posestvo, 8 oralov v najlepši legi ob okrajni cesti, 5 minut od cerkve. Šole in pošte, gospodarsko poslopje zidanlo in obokano, njive, travnik, vinograd in gozd, vse doma. Cena 95.000 dinarjev. Anton Kidrič, p. Makole. 1189 3

Lepa hiša z hlevom, škedenjem, vrtom in sadenosnikom, bližu postaje Orehovala vas-Slivnica ali malo posestvo na Devini prodam po zelo nizki ceni. — Pojasnila daje lastnik Schneider, Devina, Sl. Bistrica. 1204 3

Gostilničar pozor! Najboljše in najcenejše dalmatinško vino dobite v Ptuju, Panonsku ul. 5, (stara vojašnica) pri L. Orel.

Poskusite samo

in boste prepričani, da Vam za Vašo staro železo, litino (Guss), kosti, papirnate in krojaške odpadke plača najboljše cene

veletrgovina s surovinami

IVAN SLUGA, MARIBOR.

Tržaška cesta 5.

Telefon št. 460.

Istotam večja množina dobro ohranjenih obročev na prodaj.

Zdravnik dr. J. Marcus

zopet redno ordinira v Slov. Bistrici od 8.-11. in 2.-4. ure. 1259

Vsako soboto

v oktobru se bo dobilo v manufakturni trgovini

IVO VEKJET, Maribor, Šolska ul. 4

(blizu stolne cerkve)

vsako vrsto ostankov

po zelo nizki ceni.

Tovarna strojev, livarna železa in lev

Franjo Farič, Maribor,

Levstikova ulica 9.

Pozor, kmetje!

Najnovejši stroj za mlenje sadja in grozđja (kombiniran sistem), torej samo eden stroj.

Zmelje se z njim do 1.000 kg na uro. Žene ga lahko 10-letni deček brez vsakega napora.

Za vsak stroj se jamči!

Cene konkurenčne!

ZAHVALA.

Vsem prijateljem in znancem, ki ste spremili k zadnjemu počitku našega dobrega očeta, starega očeta in strica gosp.

Janeza Kežman,

posebno še preč. duhovščini, g. nadzorniku Gajšek in gospoj ter vsem njegovim tovarišem za tolazbo in spremstvo k zadnjemu počitku, kličemo: Bog plačaj!

Dobová, dan 29. sept. 1924.

Sinovi Kežman.

Rozika Kosi,

kontoristinja

dne 30. septembra 1924 nenadoma mirno v Go- spu zaspala.

Grlava—Maribor, dan 30. sept. 1924.

Zalujoči ostali:

stariši, sestre, brat Miroslav in sin Stanko.

: Ne zamudite :

kupiti po čudovito nizkih cenah došlo manufakturno blago, kakor: kretone, druge, tiskovino, volneno blago za moške in ženske obleke, svilene rute ter vse druge potrebščine pri tvrdki

Martin Šumer

Konjice, Slovenia.

Izšla je

Blažnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1925,
ki ima 365 dni.

VELIKA PRATIKA
je najstarejši sloven-
ski kmetijski koledar,
kot je bil najbolj vpo-
števan že od naših
pradedov.

Tudi letosna obširna
izdaja se odlikuje po
bogati vsebin, zato
pride prav vsaki slo-
venski rodbini.

Dobi se v vseh trgo-
vinah po Sloveniji in
stan. 5 D. Kjer bi jo
ne bilo dobiti, naj se
naroči po dopisnici
pri

J. Blažnika nasl.
tiskarna in litografski
zavod

Ljubljana, Breg št.12.

Sukno

kamgarin in ševjet
za moške in ženske
obleke, belo, pisano
in rujava platno, ce-
fir, hlačevino, tiska-
nino in razno manufakturno kupite najceneje in v veli-
kanski zbirki v novourejeni in prezidani veletrgovini
R. STERMECKI, Celje, št. 333. — Ilustrovani cenik za
čevlje, klobuke, obleke, perilo, odeje, lasostržnike, britve
in tisoče drugih predmetov se pošije vsakemu zastonji!
Vzorce proti odškodnini! — Trgovci engros cene!

Po najvišji dnevni ceni

kupuje
filzol, koruzo, suhe gobe, orehe in pozna jabolka
tvrdka

Skerbec & Gaspari, Maribor.

Aleksandrova cesta 19.

Tam dobite prvovrstno specerijsko in kolonialno blago
po najnižjih cenah.

Naznanilo.

Uljudno sporočamo p. n. kmetovalcem, da otvorimo s
1. oktobrom t. l. podružnico v Ptaju, Ljutomerska cesta
št. 18. Ta podružnica kupuje vsake množine mleka po
najvišjih dnevnih cenah ter prosimo, da se obrnete na njo.

Na zalogi imamo vsakovrste sir ter čajno mäso in
prosimo naročil.

1214 3-1

ZDRUŽENE MLEKARNE D. D.
V LJUBLJANI.

Zastonj

Vam blaga za obleko in perilo nikdo ne

da

toda po izredno nizki, zopet znižani ceni se dobi v novo-
urejeni trgovini

F. Senčar,

Velika Nedelja in Ljutomer.

Velika zaloga vsakovrstnega sukna za moške in ženske
obleke, hlačevine, barhentov, pravega barbarskega druka,
svilnih robcev, za delavce močne gotove hlače, srajce,
čepice, vsakovrtni čevlji, dežniki in vso drugo manufak-
turno in specerijsko blago po najnižjih cenah. Prepričajte
se, da kupite tu znatno ceneje kot kjer koli drugje. Krojači
poseben popust. — Istotam se kupujejo jajca, maslo in
suhe gobe po najvišji dnevni ceni. 1221 2-1

Suhe gobe

kupim vsako množino po najvišji ceni. Ponudbe
z navedbo cene in vzorcem na

IVAN SEVER, VELENJE

**ZVONARNA IN
LIVARNA**

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

vliva

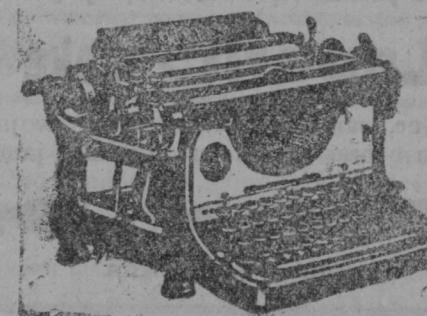
BRONASTE ZVONOVE

v vseh velikostih za župne cerkve, podruž-
nice in kapele po najnižji ceni.
Kupuje stare in razbite zvonove po najvišjih
cenah.

THE REX CO.,

trdišče 100. LJUBLJANA Gradisče 100.

Kolezija 5. 269 int. — Ustanovljena 1892.

Specijalna trgovina

prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, raz-
delovalnih aparatov in raznovrstnih pisarn
trebčin.

Pisalni stroji na obroke!

Gotovo še ne veste,

da kupite vsakovrstno usnje izvrstne kakovosti in naj-
boljše podplatne, lastne izdelave (specialitet) po naj-
nižjih dnevnih cenah edinole v trgovini

JOSIP PIRICH, MARIBOR,
Aleksandrova cesta 21.

Istotam se kupujejo sirove kože vseh vrst po najboljših
dnevnih cenah in se sprejemajo vsakovrstne kože proti
malenkostinemu plačilu v ustrojenje. Sprejemajo se si-
rove goveje, konjske, teleče, svinjske, pasje, ovčje in
kozje kože tudi v izdelavo na boks-usnje. Cenjeno ob-
činstvo se opozarja, da izdeluje zgoraj navedena tvrdka
vse kože v lastni tovarni, ki je opremljena z najmoder-
nejšimi stroji, po nižjih cenah kakor drugod. Povdarma-
mo, da se izdelujejo svinjske kože edinole pri zgoraj
imenovani tvrdki na boks-usnje, kar drugje dosedaj še
10-1 ne delajo.

100%

Zamenja oljnatih semen

Nakup deželnih pridelkov

L. BREZOVNIK,

trgovina mešanega blaga

Glavni trg **Vojnik** Glavni trg

Ustanovljena 1897.

Priporoča svojo bogato zalogu manu-
fakture, svilenih robcev, svile za pred-
pasnike, volno za moške in ženske itd.
železnino, steklo, specerijsko in kolo-
njalno blago. — Postrežba solidna,
blago prvovrstno, cene zmerne!

Nakup jaje

Nakup mleka

Tomaževa žlindra je dospela. Ponudbe
množine zahtevajte od Kmetijske zadruge v Ptaju.

Trgovina z manufakтуро in špecerijo

IVAN SEVER,
VELENJE.

Le zadovoljnost k pravi sreči vodi!

Zapomni si, nevesta, to resnico,
in preden sežeš ženinu v desnico,
previdna pri nakupu bale bodi!

Blago po nizki ceni, zadnji modi,
prodaja na deželo, za Velenje
nasproti pošte v bivši dr. Skubčevi
trgovcu IVAN SEVER, znan povsodi.

A to se tiče tudi tebe mati,
in tebe žena, ženin, fant, deklini,
trgovci, ki kupuješ mnogo hkrati
štofa, hlačevine, druka, platna in drugo!

»Sem zadovoljen z blagom!« vsak poreče
in zadovoljnost ključ je do sreče.

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TIKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

Opekarna Lajtersberg pri Marboru

Niče gmočno dobrostoječe zastopnike za razpečavanje svoje izvrstno poznane, pri 1250 stopinj vročine žgane

„Laporit“-opeke

In sicer: zidne, zarezane, wienerberške, dvojno zarezane in bobraste, za katere trpežnost jamči

100 let!

Ugodni plačilni pogoji.

Geneno češko perje!

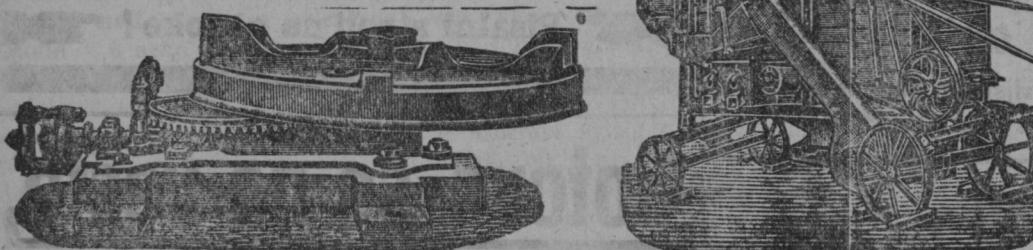

En kg sivega o-puljenega perja 70 D., na pol belo 90 D., belo 100 D., bolje 120 in 150 D., mehko jak puh 200 in 225 D., boljša vrsta 275 D. Pošiljatve carine prosto, proti povzetju od 300 D. naprej po št. 100 D. Vzorec zastonj Blago se tudi zamenja in ne-všeče vzame nazaj. Naročila samo na BENEDIKT SACHSEL, Lobež št. 77 pri Pilznu, Čehoslovaška. Poštne pošiljke gredo iz Čehoslovaške v Jugoslavijo skrog 14 dni. Il20 6-1

Južno-štajerska hranilnica Celje

▼ Narodnem domu, I. nadstr. — Ustanovljeno 1. 1889.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj, Vransko in rezervni zaklad. Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Pošte položnice na razpolago.

1074

Kmetje pozor!**Tovarna strojev, Ilivarna železa in "kovin****Franjo Farič****Maribor, Dvořakova ulica 9**

Izdela mlatinice, slamoreznice, sadne mline (sistem Dangl), reporeznice, vetrnjake, mline vseh sistemov, mline za grozdje, viteljne (Göpel) lastnega izdelka po konkurenčnih cenah. Transmisije, ležišča, jermenice itd. Dobavlja razne strojne dele vseh sistemov po vzorcih ali rizbah kakor tudi razne dele za polnojarmenike (Vollgatter). Prevzame popravila polnojarmenikov, strojev za obdelovanje lesa, motorjev, parnih in raznih drugih strojev. — Dobavi sivo in kovinasto litino po lastnih vzorcih ali rizbah.

Veliiki uspeh na letošnjem ljubljanskem velesejmu!

Spošna pozornost na moje stroje! Naročila za več statisoč dinarjev zlasti iz Italije!

Pozor kmetje in posestniki vinegradov!

Najnovejši stroj za mlenje sadja in grozdja (kombiniran sistem), torej samo eden stroj.

Cene brez konkurence!

Ne kupujte od agentov strojev, ker jih dobite v moji tovarni za 20 odstotkov ceneje in povrh še boljše.

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanske posode, svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točna postrežba.**Spominjajte se ob vseh prilikah Dijaške večerje!****Zadružna gospodarska banka d. d.,
podružnica v Mariboru.**
 V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razr. loterije.**„SALONIT“**

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah. Dolgoletno jamstvo jamči za izbornno kakovost. „Salonit“ je za pokrivanje strel in izolirjanje sten proti vlagi najboljši material sedanosti, kateri se uporablja širom cele Evrope. Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja brezplačno:

„SPLIT“
d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zastopniki se sprejmejo.

750

**Naložite denar le pri
Ljudski posojilnici v Celju**

registrovani zadruži z neomejeno zavezno

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri Belem volcu)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje obrestuje. — Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Vlačilec gojeničar 25 in 50 HP

(tracteur en chenilles, Raupensechlepper)
za poljedelstvo in gospodarstvo, deluje zanesljivo in štedljivo, orje, vlači in žene tudi na mehkih in na najbolj strmih tleh, ne stiska tal. Obratuje se z benzino, petrolejem ali sirovim oljem.

Otto Kurth & Tedesco, Wien VII.
Doblergasse 1-33 b, telefon 38, 6. 42.**Denar naložite
najboljše pri najvarnejše****Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.**

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.